

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ మే నెల 25-వ తేది శుక్రవారము

No 47

సంపుటము ౧౦

కు థి రో ద్దా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, అధిక శ్చేష్టమాన శుద్ధ దశమి ౧౦.

సంచిక ౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

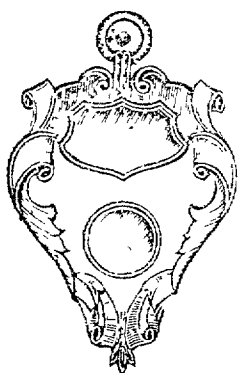
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను, పక్షిమందులవలన మోసముగలుగను. చంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమువందంతలను కలిగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు కేట్టి వీధి, మదరాసు.

బహుమతి నొసంగుటకు - మెడలులు - కవలు

వెండి మెడలు 1-కి రూ 3 నుంచి 6-0-0

సరము బంగారు ... 15 ,, 100-0-0

వెండికవ ... 12 ,, 100-0-0

ఇప్పటి కాలానుసారముగా అందముగ చేయించి - యున్నాము. పలురకములు చేయబడి సిద్ధముగ నున్నది. అనేక ఆఫీసులనుంచి బహుమానపత్రములు వచ్చినవి.

ఒకతూరి మావద్ద తెప్పించి గొనినయెడల మరల వేరేచారివద్ద ఎప్పుడు తెప్పించుటకు ప్రయత్నముచేయరు

యిండియన్ జ్యూయలరీ మార్బు నగర్ వేట, బెంగళూరి సిటీ.

శుద్ధ స్వదేశి బెంగళూరు మేలు పట్టుచీరలు

చిలక పచ్చి, పసుపుపచ్చి, కంగపండు, మేఘవర్ణము, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశవర్ణము, ఆరణజి, కాశీరంగు నెవరేంగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, సరిక చేసిన పట్టుచీరలును మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. చిన్న అర్ధలైనన, పెద్దది అయినను మిక్కిలి జాగ్రత్తగా తీక్షణమే కంపబడును. ట్విస్టిలేనివో వాషను తీసుకొని వ్రేయు యిచ్చెదము. చాయన, శ్రేష్ఠత గ్యారంటీ యివ్వబడును. ఒకసారి మాలో వేరము చేసేచూచిన మా నమ్మకము మీకు తెలియును.

మాకం సుబ్బరాయశెట్టి అండుబ్రదర్స్,

పట్టుజవిలి వర్తకులు, చౌక్, బెంగళూరు సిటీ.

చొక్కపు సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు

గ్యారంటీ!

గ్యారంటీ!!

గ్యారంటీ!!!

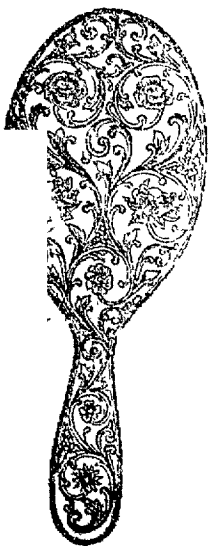
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు

మమ్ములను మరువకుడు

బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వర్ణగుండీలు, కఫగుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు, అత్తికాయగొలుసులు, గజ్జల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మగొలుపునామానులు మొదలగునవి అన్నికొలతలోను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు నెం, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. (3)

కావలెను

ఇదివరలో ఏజెంట్లు లేనట్టి జాగాలలో మా ఆయుర్వేద ఔషధములను విక్రయించుటకు తగిన ఏజెంట్లు కావలెను. రూ 100 లు నడుగుగా ధరాత్తు చెల్లించవలెను, ధరాత్తుమైన వరకులు గలవు ఈ నెల 30 వ తేదిలోగా ధరఖాస్తులు ఈ దిగువ విలాసమానకు చేవలయును.

మేనేజరు, ఆగ్రహరాయశ్రేణిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్) 185, హంటు రోడ్డు - మదరాసు.

వేసవి కాలపు మందు

కూష్మాండలేప్యం

ఈ లేప్యం ఉపయోగపప్పుటవలన గమస్తవైశ్యములు మేనానలు, నిర్మాకలు వివాహము, పోవుయోగాః శ్రీల కండు తునుచు మొదలగు వేదిని వచ్చినవాట్లకు పనిచేయును. రొమ్ముపుష్టి కలగజేయును. శ్రీ 1-కి రూ 2 లు.

రక్తి పురుషలేప్యం సుఖివ్యాధులవలన, యితిర కారక ములవలన కలిగిన క్షుణ్ణము పోగొట్టి బలమునిచ్చును. శ్రీ 1-కి రూ 3-4-0.

బ్రాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గనెరియ

బి. సి. మిక్చెరు:— ఆసు మందు నెగరోగమున తూర్తిక మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ తగ్గును. మంట, చురుకు, ప్రవించుట ఆగును. గనెరియ బీజములను ౪౬౦ ౬౬౬కి కల్పించిన నెగరోగమును అంతరము లేకుండ మాన్యును. సత్వములేదు 16 ద్రావణ ద్రావకము 32 మాత్రలు 8 రోజులకు వాడవలెను వెల రూ 3-0-0, బి. సి. గా రూ 3-8-0 ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి హాపుల్ హౌస్ ఆమ్ముడును

డా. ఎ. నియోగికంపెనీ, గవర్నరువేట, బెజవాడ.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయురారోగ్యశ్రేష్ఠములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య సారాంశం శ్రీకృష్ణ, (1928) 27, చిన్నబజారురోడ్డు, మదరాసు.

శాస్త్రసంశయవాదము

శ్రీయతః ఉమామహేశ్వరపండితులు సుమా రితిరది దినంబులకింతట హిందూపురుషునకు విజయముచేసిరి. ఇచ్చట వారి ద్వితియోపన్యాసము యుగోత్పత్తి, శ్రీమాద్వివేచనములు అనాటియుపన్యాసము వివరించుచున్నారని రా॥ పి. హెచ్. జగ దీశచంద్రన్ గారు వ్రాసారు.

పండితులు, తమయుపన్యాసమున, యుగములు పుట్టికొట్ట కొలది, హిందూమతము పుట్టి లక్షలకొలది వత్సరములు గడచె ననియు శ్రీమద్రామాయణముల యితరచరణములు పుట్టికొనెననియు మించు 6000 సం॥ లాదెనుననియు, కృత, త్రేతా, ద్వాపర, కలియోగములు గడచుటకు వరుసగా, 1728000, 1296000, 364000, 432000, సం॥ వలయు ననియు వాదించుచున్నది. ఈవిషయములందు వైవాచిక సంశయము జనించె. దానవారు మనశాటి మధ్యాన్నము పండితుల వారియింటికిగిరి తమసంశయములను తెల్పిరి. వానివ్యతిరేక సంతసమున పండితవీరియిట్లు నిట్లు నిట్లు—

వేదములు, శాస్త్రములు, పురాణములు, మొదలుగాగల ఋషివిరచితములగు పాత్రములు దెలిసి నమ్మకము జూచునో వారికి తాము బోధించిన సిద్ధాంతములు బోధపడుననియు, వలయునన్న సన్యాసి శాస్త్రములు నిరూపింతుననియు వాదించుచున్నది.

రా॥ శ్రీ॥ జగదీశచంద్రన్ గారును యిట్లు నిట్లు—
అనుగ్రహముల సంవత్సరభేదము లేనట్లు కల్పనము, హిందూమత మిక్కడ ముగియున్నది లక్షలకొలది వత్సరములముందుండె ననుట కాధారములేమైన గలవా యనియు, యుగోత్పత్తి, నుము, మూడూయోగములకు సంవత్సర విధముగను, వానిననేయు సంహితించుచు వత్సర విధముగను, యేలవాడనుండె ననియు, నిట్టి భిన్నాభిప్రాయములు పూర్వగ్రంథముల వాదనలను ప్రమాణముగా గైకొనవలయు ననియు పేరు ప్రశ్నించిరి.

అనుమ పండితులు, కృతయుగంబున ప్రజ కన్నాచారంబులు లేదనెదగునట్టి మతాచారపద్ధతులుగూడ లేననియు, దానియంతయు ప్రజ కాచారంబు గావలసి వచ్చెగాన. ఇతర తృప్తి లయ్యెననియు, అమతములేమనెదగుననియు, హిందూమతమున సదాచర వివరణననియు, కాలము గడచిన కొలది యితర మతసామకావ్యాప్తి, యితరచరణములు స్థాపించిననియు, కాన హిందూమతం బన్యంబులకన్న యీదును మిన్నయనియు, నితరంబులు కొన్ని మతోద్భవంబులయిన మతాచారముల నిచ్చుచు శాస్త్రవిహిత మతాచార పద్ధతుల నిరూపించిరి. ఇంతటితోమన సంప్రదన్ గారి కొంతకంతకు సంశయము తీరెను. ఇతరుల కాంశభేదంబులకు గారణంబులు దురూహ్యములని చెప్పటకు పిలువదనియు సమాప్త్యంబునకు శాస్త్రరంబులు మృగ్యంబులయిన వనిందిరి. ఇద్దానియందు సంశయము తీరలేదు. ఇక పూర్వగ్రంథములందొక విషయమై భిన్నాభిప్రాయము లందుట అడదనియు దానినిరచితి పలుమట్లకు వలయు గ్రంథ సముదాయ విశ్లేషణలు దుర్లభంబనియు నుడిచిరి.

భగవద్గీతయందు పృథ్వుమరుతములు, ప్రధానములు గావించునని యర్థము తలపడెడిచెనని పండితులవారును, అతడు కాలదేశ సర్వసామన్యముబట్టియు, గుణకర్మకర్మభారము లనుబట్టి బోధించెనని చంద్రన్ గారును, వారి యభిప్రాయములను కొంతకంతకు దుబాబు గావించుకొనిరి. —విశేషము

30-5-23 బుధవారమురాత్రి

గొప్పనాటక ప్రదర్శనము

బెజవాడ మైలవరంవారిహాలులో శ్రీ హనుమంతరాయనిధి సహాయార్థము, శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కలాశాల సంఘముచే, శ్రీరామపాదుకా పట్టాభిషేకము.

దశరథుడు:—నెల్లూరు వాగరాజరావుగారు-నెల్లూరు.
త్రేతేయి:—కండాళ శ్రీనివాసాచారిగారు-నెల్లూరు.
మందగ:—ఇంచుపల్లి గోవిందరావుగారు-బండవ.
రాముడు:—చిల్ల లక్ష్మీకాంధగారు-బండవ.
లక్ష్మణుడు:—డాక్టరు గో. వెం. సుబ్బారావుగారు-తెనాలి.
భరతుడు:—పింగళి లక్ష్మీకాంధగారు-బండవ.
శీకెట్టెట్టు:—రు 8 లు, రు 2 లు, రు 1 లు, 8 అ, 4 అ
శీకెట్టెట్టు 20 తారీఖుకు పూర్వము బండవ జాతీయ కలాశాలయొద్ద నున్న రైవార పోలయొద్దనున్న దొరకను, ముందుగా రిజిస్ట్రేషనుకుంటే మంచిది.

చి. శ్రీనివాసరావు,
అధ్యక్షుడు.

శ్రీ పండిత శ్రీ 22-వ కైంకర్యపత్రిక

ఒక భక్తుని విజ్ఞప్తి

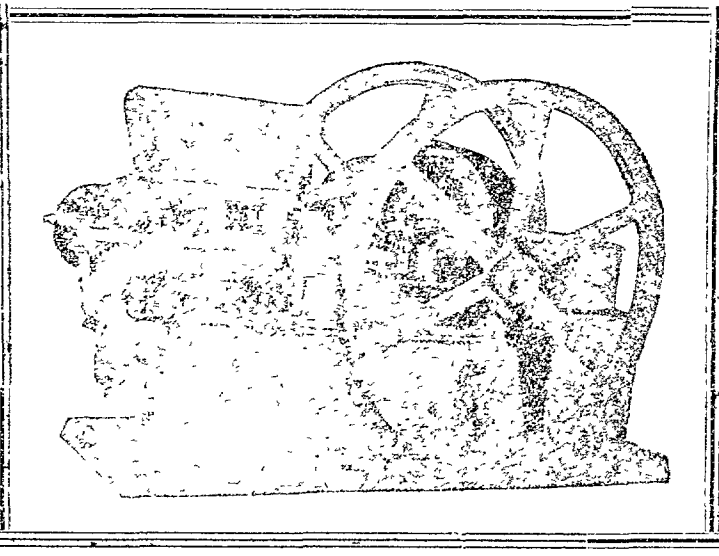
శ్రీయతః శ్రీవైకుంఠనికేతనుడై అవాప్తమస్తకా ముడై అనంతకల్యాణగుణపరిపూర్ణుడై ఆశ్రీవత్సలం దైన భక్తవత్సలుడు చిద్విలాసార్థముగా చేతనలను రక్షించునట్టి సాక్షాత్తులకృపాకటాక్షులతో గక్షించుట కుద్యమించి నేట కాడు కాననంబున సాకుడుజంకను తెచ్చి విడిచి మరణము ననుగ్రహించుకొని పోవుటగా శ్రీమన్నారాయణుడగు పుండరీకాక్షుడు చేతలను వ్యాస కన్యకాదేవి మహర్షులను కటాక్షించి మీరందఱు శ్రీపండిత శ్రీమందు జనాదేవ నామదేవ తుక్కారాం ఏకపాద తులసివాసాది తిరునామములతో పాదులను కడలేత్తి రక్షించుటకు తగినట్లుగర్తించుచుండుడు. కను శ్రీపండిత నాగుడుగాను శ్రీభూరీశ్వర శ్రీమక్ష్మిణీ నాథా సత్యభామలు గారు ఆకలిరించి చేతనకొట్టి ప్రాచేదమని యానెచ్చి, వలీము ననేకభక్తులను రక్షించి, చేతనకొట్టును రక్షింపజేయుటకై యచ్చట నే నిగిసింది శివప్రసాదము చేయుచున్నందున అడియెను అత్యంత ప్రీత్యాతిశయముచే ప్రతి సంవత్సరము పోయి శ్రీపాండురంగని నేమిది అనందించునట్టి నియమమును బూని నేమిది వచ్చుచున్నాను. శ్రీ పండిత పాండురంగని నేమిది యానందించుట కుద్యమించినందున దయాపరులందఱును వారివారి తోచినంతకంటె నాకు పోనరాను నైతిభక్తు లకు కావలసిన ద్రవ్యసహాయముచేసి నానానానుడగు అడియెనికి పరంధాముని నేపథ్యించు ట్టి మార్గములు జేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాడను భజనోత్సవపుత్తి 23-5-23 ఆదివారం పునయుం 7 గంటలు. 23-5-23 సోమవారం పునయుం 7

గంటలు బండికి పండితులమునకు ప్రయాణము.
అడెను:— యన్. మంకోజిరావు. 80 పెరుమాళుకో వెలుపితి, చెన్నపురి.

Grand Opening Night!
శనివారము 26-5-23
కాకినాడలో క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన
మా శ్రీ కృష్ణ థియేటరులో
శ్రీ కృష్ణవిలాస్ సభవారిచే
సీతాకళ్యాణము
అను నాటకము ప్రదర్శింపబడును.
టిక్కెట్లు:— రు 3, 2, 1, 0.50
యన్. గోపాలరావు. పి. వెంకటరెడ్డి.
అర్చి, అందు డైరెక్టర్. కర్రటూరి.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
గులభమై అనుభవసిద్ధముగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియింటి నుండగలది అందరుచేయదగిన ముద్రులు 1 కి 1-4-0
(2) చి. పి. 0-5-0
ఆరోగ్యదర్శనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 చి. పి. 0-4-0
ఆయుర్వేద చరిత్ర:—ఆరోగ్య వైద్య, కారీ, నిధాన పద్ధతులు, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0
పై 8 ని ఏకకాలముందు కొరసవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము ఆయుర్వేదసంగ్రహముండలి, పెరిడేషి (నెల్లూరు జిల్లా

అ మ న్కో
ఆ యి త్ ఎం జి ను లు

మావద్ద ఈ సుప్రసిద్ధమైనట్టియు, జనాను రంజకమైనట్టియు ఎంజినులు మిక్కిలి కొద్దిగానున్నవి. వాటిని యుద్ధమునకు పూర్వముండిన ధరల ప్రకారము యిచ్చి వేయ సిద్ధముగానున్నాము. ప్రస్తుతము మావద్దనున్నవి మాత్రమే యుద్ధమునకు పూర్వముండిన ధర ప్రకారము యివ్వబడును. యిదే ప్రకారము యికమీగట్ల యివ్వబడదు.

2½ హెచ్. పి మొదలుకొని 8 హెచ్. పి వరకు అనేక కొలతలలో గలవు.

సోలు ఏజెంట్లు:—

BEST & Co., Ltd.
Post Box 63 Madras.

దేశీయ వార్తలు

సామ్రాజ్యోత్సవము అన్ని ప్రదేశములందు జరుగుచున్నది.

“అహినీ ఆఫ్ఫను” ఆఫ్ఫనుఫాన వా ర్తా క ర్త ర్త నా తనవర్తకులవై శిశివర్తి యొనర్చుచు ప్రకటించబడెను.

హేవారుగారు బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్తమున కుపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడినది.

జూన్ 1 న తేదీనండియ కర్నాటక యూనియను పాతకాల ఇన్స్టిట్యూట్ నియమింపబడినది.

శ్రీ. శ్రీ. శారాదాబి వంశాచార్యులు అత్యంత మరణమునకు విచారమున కలిగియున్నచు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు తీర్మానము గావించిరి.

అమృతసరమునందు ఏడూ 11 వ తేదీన జరిగిన గల్లంతుల సందర్భమున, మేజిస్ట్రేటు 147 నెక్స్టు, బి. సి. సి. క్రింద 10 వందల మహమ్మదీయులవై నేరముల నిర్ణయించెను.

కుర్రాము కనుమకాసులకు ఆఫ్ఫను కనుమకాసులకు గల భూమికగాదాలను పరిష్కరించుకొన యత్నించుటకు, పోలిటికల్ ఏజెంటుగు మేజరు నెల్లెగారు కాబూలానకు జరిగి. ఇల్లింగుటను నందు మొన్నటిదినమున సభాకు రెజిమెంటులు బాక్సింగు వందెములు జరిగెను.

గంగూత్రి జన్మస్థానమునకు, నైస్కర్షకవర్తితులను తరీఖీం చుటకు జరిగిన, ఆగ్రా, అలహాబాదు, డేరాధూన్, కాన్పూరు విద్యాకాభివృద్ధివారు మహ్మదీనికేరీ, అచ్చటనుండి గతదినము తిరిగి కరూణామై జరిగి. టెహ్రిమహ్మదాజ్గాదు. అన్ని ప్రభుపాతముల నొసర్చి.

సేలంజిల్లా విడుదలయైన థియేటరు స్థాయము సేలంజిల్లా బోర్డువారిసభలో జిల్లాలో విడుదలయైన థియేటరు సభాధ్యక్షులై ఒక ఇంగ్లీషుపాటకము గావించునరే ననియు అందుకై ముందు 50 రూపాయలు అధ్యాపకగా తిరిగి తుచ్చుకొనే వరకుతో ఇచ్చుట కంగీకరింపబడినది.

మిషనరీల సమావేశము ఇంగ్లీషు బాప్టిస్టు మిషనరీల మొదిన బారీశాధ్యక్షులకు జరిగిన సమావేశమున గుర్తింపబడు మిషనరుల మొదిన ప్రియ గారును కే. టి. మాత్యుగారును సర్ కాబర్ స్టీన్సుగారు మొదలగు వారు యభివృద్ధిముల గావించిరి.

బీహారు ఎన్నికలు

రైతుల అభ్యర్థులు

పాట్నా, మే 24:—రాష్ట్రీయ రైతుల సంఘమువారు రాబోవు కానసనభ ఎన్నికలందు ప్రతి నియోజకవర్గమునందు తమ ప్రతినిధులను ఏర్పరచుకొని భూస్వాములతో పోటీ చేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

స్వీ మరునందగ్ని ప్రమాదము

రంగూను మే 24:—రంగూను స్వీ మరునందగని కంపెనీ వారి “యూగా” అను నాకాయందు మూసెట్టును తగిలి అగ్ని ప్రమాదముగలిగెనని నాకాశాయకుడు మూసెట్టును ఏడెండు వత్తులకు తగిలిచ్చెను. ఈనాక సింగపూరు నాకాయమునకు తేరెను. అందరి కరకులన్నియు కరకురావుతో యయ్యెను. అగ్ని భయముచే నాయరు మనుష్యులు సముద్రమునకు బయలుదేరిరి. 50 వ అమాత్యముల నచ్చెను. కపాలాలు కాపాడబడినది.

కంపొండరు అజాగ్రత

కలకత్తాలో తియేటర్ రోడ్డుననున్న స్క్విల్ ప్రాసీ స్క్విల్ కంపెనీ వందలపాత కంపొండరు వైసను మేనేజరు వైసను ఎర్లట్ లిక్విడ్ అనుమందునకు బదులుగా క్లెయిమ్ కాటా అను విషముతో సగి తియోబాదు గతియు నొక విశాసీయ శ్రీ చక్రవర్తి కారణభూతు వైసందుకు కేసుచేయబడినది. ముద్దాయిలు కోషము నొకవకొనలేదు. కేసు వాయిదా వేయబడినది. కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారి విషయమున తగిన జాగ్రత్త తీసికొనుటకు యత్నించుచున్నార.

ఇంకను నెక్స్టు...

బాల్విన్ గారి నియామకము

భారత ప్రతికలు

అలహాబాదు 24 మే:—బోస్ వలూగారి కడవార, బాల్విన్ గారు ప్రధానాధ్యక్షులవని నిశ్చయించుటకు, కన్వల్యేటివు పత్రికావారును, అంగ్ల భాషయును చాలసంతసింపెదరని “వయస్సు” (వా సెన్) “బీడెన్” బాల్విన్ గారు: కనవ్యేటివుపత్రికానునంతటి వివాదములను చక్క చేసి ప్రభుత్వమునకు బలముగా గ్రహించుటల రని కంకించుచున్నది.

వై. యం. సీ. యే. వ్యవహారములు

వై. యం. సీ. యే. రాజీయోధ్యమమున బాల్విన్ గారును ముఖ్య అవదానములను పుటలచుండుటచే వారకు యాకాయము రాజీయవిషయముల చర్చించుటకు తగినయనకాకయు సంస్కరణముల మూలమున కలిగెననియు, అట్టి విషయములను కాంతయుగను కన్వల్యేటివు బుద్ధితోడను గ్రహించుటకు గతనంతర్వపు వై. ఎం. సీ. యే సమావేశమున ప్రభుత్వోత్తోహ్యగిత వాయబడిన రి క నెలయ తీర్మానము ననుసరించి కన్వల్యేటివు వనియు వై. యం. సీ. యే వారి ప్రకటింపబడు ప్రతికలో రాజీయ విషయక వ్యాసములకు బాధ్యక వ్యాసరచయకుల చేయనియు, వ్యాసము లొక హైకోర్టు జడ్జిచేతను, కలకత్తా కర్తక సంఘాధ్యక్షునిచేతను కలిపింపబడిన పిమ్మటనే ప్రయరి, వజుననియు, నైస్కమున సేవాధికారియై త్రువు ననుననించి రాజకీయ నిషయములు చర్చించుటకు పనింప బడుటచే తేదీనియు, సంఘమువారు భారతీయ జ్యోషమునగుర్చియు ఇతర పుకములగుర్చియు, విద్య బాలభట్టావ్యక్తము నాకాశాతి. మితి మొదలగు వానినిగుర్చిన గ్రంథములను కొన్నియవ సరములగు రాజీయ విషయక గ్రంథయును ప్రయరించుట, అమృతముతో అచారముగ నున్నదనియు, మహానులూరి యొకపుస్తకవికేత సంఘమువారి యనుజ్ఞ లేకుండ రాజీయ గ్రంథముల పట్టికను సంఘమువారి పేరుతో ప్రకటించుటలన కొంత యపోహతోక రణ మయ్యెననియు సంఘాధ్యక్షులగు గ్రీన్సు గారును కోశాధిపతి క్యాపిగారు, కార్వకర్మ పాలాగారును ప్రకటించుచున్నారు.

24 వ తేదీ యందయు 4 గం 27 నిమిషములకు 4000 మైల్ల దూరమున భూకంపము గలిగినట్లు సిమ్లా అబ్జర్వేటరీయందు తెలియకచ్చెను.

మద్రాసు రాష్ట్రము ఎగుమతులు

కోయంబూరు:— 1923 మార్చి 81 వ తేదీతో కర్మమయ్యెమానుమాసములోను మద్రాసు రాష్ట్రమునుండి కేసుల కలిగినవికేయబడిన పిండి గింజలు మొత్తము తీకింద రింపబడినది.

వేరు తెగపిండి ఎగుమతి:— సిలోనునకు 44244, యను 29663 మలయా రాష్ట్రములు 8840, జర్మనీ 6716 ప్రా 8975 ఇతరదేశములకు 1000, అరబియాకు 50 హ (జేసు) మొత్తం 94488 హ. వ. నవ్వులపిండి:—సిలోనునకు 132, మలయా రాష్ట్రములకు 382 హ. వ. మొత్తము 514. అనుదనుపిండి:—సిలోనునకు 2154 హ. మొత్తము, 18 పిండిలు:— సిలోనునకు 9255, ఎస్. ఎ. ఎస్ కు 8: క్యా 3 హ. మొత్తము.

నూ నె గింజలు

వేరు తెగ:— ప్రాన్సుకు 1, 128, 428, హాట్ల సెయి 148, 148, జర్మనీ 144166, నెదర్లాండ్సు 130148, ఇటలీ 18610, బెల్జియము 67816, సంయుక్త రాష్ట్రములు 21862, హాను 414, ఇతర దేశములకు 1500 హ. మొత్తము మొత్తము 176, 8632 హ. వ.

నవ్వులు:— జర్మనీకి 2012, నెదర్లాండ్సు 1008, ఎస్ 10. ఎస్. 487 హ. మొత్తము. మొత్తము 8455 హ. వ.

అమగాలు:— సంరాష్ట్రములకు 191,029 (ప్రాన్సు) 4062, బెల్జియము 4972 హ. మొత్తము మొత్తం 220,799 హ. వ.

విజయము:— సిలోను 820, 799, బ్రిటన్ 5719, ఎస్ 10. ఎస్. 8870, బర్మా 816, బెల్జియము 671 అరబియా 38, ఇతరదేశములు 424 హ. మొత్తము.

భాగ్యము:— 12169 హ. వ. సిలోనునకు: ఎము క ల సి లో ను న కు 5782, బెల్జియము 4190 జర్మనీకి 2045, సం రాష్ట్రములకు 50. హం. మొత్తము మొత్తము 12067 హ. వ.

కొమ్ములు:— బ్రిటన్ కు 8208 జర్మనీ 1017, బెల్జియము 220, నెదర్లాండ్సు 20 హ. వ.

బెంగుళూరు దొంగనోట్ల కేసు

ఇంతవరకీ కేసులో 27 గురు సాక్షులు ప్రాసిక్యూషన్ తరపున విచారించబడిరి. అమోసీతను వర్దాశ్రీ, దొంగనోట్లు తయారజేయు పరికరములు దొంగనోట్లలో నాపె కుమ్మార్ల చదువుచున్నదను కారణమున సాక్షిగా విచారించబడిన. కాని అమో సాక్షుల సాక్షిగా తిరిగిపోవుటచే ఈ విషయమున తీర్పుల తేలికించుట కీసాక్షి విచారణ నిలుపునట్ల గావించబడినది. మరియు సాక్షి ముద్దాయిని గుర్తుకట్టగలనని పట్టుటచే గుర్తుకట్టుట జరుగునరకు సాక్షి విచారణ నిలుపునట్ల గావించబడినది.

అల్లయన్న బ్యాంకు దివాలా

చాటర్జీ కంపెనీ వారు ఇంజీనీయర్ బ్యాంకు వారు 50/0 వంతున దివాలా నిచ్చివేయుట కొప్పుకొననన బిల్లిమారియా గారు తీర్చిదేరుగా నుండి తీరకలెనని కలెక్టరు ఇంజీనీయర్ బ్యాంకు వారందు కంగీకరించిననియు, కొండకమార్తము కలదనుచున్నారనియు తెలుపుచున్నారు.

ఎర్నె గూడెం తొలూ కాలాని కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈ నెల 22 వ తేదీకి ఈ తాలూకాలో పునర్ధా కణముచేయబడిన గ్రామ సంఘములు, కనులు కావడిన స్వరాజ్య నిధి, చేరిన కాళి సైనికులయొక్క వికరములు.

గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు తిలకునిధి మొత్తములు

- (1) కొల్హాక-40, (2) కురుకునూడె-11, (3) పెనకమెట్ట-7, (4) కృష్ణంపాలెం-10, (5) తాడేపల్లి నూడె-34, (6) భర్మవరం-19, (7) నులకపల్లి-20, (8) తాళిపూడి-18, (9) తెలికచర్ల-9, (10) కుమారచేవరం-5, (11) పోతవర-22, (12) అనంతపల్లి-6, (13) కొండ్ల ప్రాంత-6, (14) గుడిగూడెం 8, (15) జేవరపల్లి-5, మొత్తం 210 రూపాయలు, కాళి సైనికులు 3 గురు

ఎర్నె గూడెం తొలూ కాళి కాంగ్రెసు సంఘము కృష్ణం } రే. మండేవ్వ కర్మ కృష్ణం

భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ

శాసనసభల బహిష్కరణమును నిలుప గూడదు. అతని సమరసభను జరుపవలె నను తీర్మాన మొనర్చినది.

24 వ తేదీన మరల బొంబాయిలో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. ఉదయము 10 వందల సభ్యులును సాయంత్రము 7 గురుసమగ్రమే వచ్చిరి. తీర్మానము లతిరహస్యముగా నుంచబడెను. వానిని క్రితకావలెను తెలుపుటకు సభ్యులలో హెచ్చుచుండి ఆంగీకరింపలేదు.

“గయూ కాంగ్రెసు తీర్మానమునే అమలు జరుపవలెను. శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించుటకు ప్రచారము చేయవలెనుగాని ఆ ప్రచారమును నిలుపగూడదు. ఖద్దరు భారణము, మద్య పాన నిరసనములను గూర్చి ప్రజలలో నధికముగా ప్రచారము చేయవలెను. వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలెను”

అను తీర్మాన మొనర్చినది. అర్ధము ఆనకులగు నలుగురు ప్రతిపూటారు.

“శాసనసభల ఎన్నికల బహిష్కరణమును అమలుజరుప గూడదు” అను సవరణను శ్రీయుతులు టంగుటూరి ప్రకాశం దాక్షరు అన్నారీ, ముఖామూతీ, శ్రీమతి కేశవినీదేవిగార్లు పొడిచి బలపరిచిగాని సవరణ అమోదింపబడలేదు. కాన వారు నలుగురును సాయంత్రము జరిగిన సభకు రాలేదు.

“వాతీయ పతాక సురక్షణమును గూర్చి నాగభూషణు జరుగుచున్న కార్యక్రమముపట్ల నీసంఘమువారు సానుభూతిని చూపుచున్నారు” అను తీర్మానముగూడ నామోదింపబడెను.

“అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలెను” అను తీర్మానముగూడ నామోదింపబడెను.

దానుపక్షము వారివద్దని ప్రకాశంగాదు మున్నగువారు గూడ బలపరిచినందున వా. పక్షమున కేపుడు బల మధిక మైనది అందరు జోషుకొనిరి. కార్యసంఘమువారి తీర్మానముల నన్నిటినిగూడ స్థాయిసంఘమువారు తిరస్కరింపవచ్చును. అరితిగా స్థాయిసంఘమువారు కార్యసంఘమువారి తీర్మానముల నన్నిటిని త్రోసివేసినచో గొప్పవిషయస్థితి కలుగును. ఇదివరకెన్నడు నట్టిది జరుగలేదు.

25వ తేదీన జరుగు స్థాయిసంఘసభను గూర్చి ప్రజల కా తురత చాలమంద్రెడి అసభ్యవర్తనగూడవీ లెనంతవరకు గోప్యముగానుండుననియే తెలియుచున్నది. ఈవిషయములను సంఘాద్యోగము తెలుపలేదు. ఇతరులవలన తెలిసికొంటిమి. (అ. వెను)

శ్రీయుత పరంజెహిగారు

వ్యవస్థాపకమువారు అవసర కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానము ప్రకారము నడుచుకొనుట కంగీకరించినచో అవసర మహాసభను జరుపుటయే కర్తవ్యము. ఆ సభలో శాసనసభలకు వెళ్లవలెనని తీర్మానింపబడినచో వారు నిరభ్యంతరముగా వెళ్లవచ్చును. అందులకు వారంగీకరింపనిచో కాంగ్రెసు తీర్మానముల నమలుజరుప గోరుచున్న రాజనీపాలాచారిగారికితోడ్పడుటయే కర్తవ్యమని మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు పరంజెహిగారు తెలిపిరి. (బొంబే దినపత్రిక)

బర్మారాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

గయూ తీర్మానములనే అమలు జరుపవలెను

24 వ తేదీన బర్మారాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. గయూ కాంగ్రెసు మహాసభలో జేయబడిన తీర్మానములనే అమలు జరుపవలెను. శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెను. శాసనోల్లంఘనము నమలు జరుపవలెను. నాగభూషణ కార్యక్రమముపట్ల నీసంఘమువారు సానుభూతి చూపుచున్నారు. శాసనసభలకు వెళ్లగోరువా రవసరవివాదములకు వెళ్లకుండ తమ సంఘమును ప్రజలకు పుష్టపరచుచు ప్రచారము చేయవలెను. లభించిన ధనమును జనమును వినియోగించి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు శాసనోల్లంఘనమున నడిపింపవలెనని తీర్మానము లామోదింపబడెను. (అ. వెను)

డాక్టరు సరదరాజులు నాయుడుగారు

సేలంకాస్టిటా నోటీసు

“నాయుడుగారు ఆదాయపుటన్ను చెల్లించనందున మర (శత్రుపట్టిలో నున్నవారి భూములు అగ్రామములోనే 3-28 వ తేదీన వగలు 11 గంటలకు బహిరంగ వేలములో యింతులను. వేలములో వాని కొనువారు 528-10-0 అ సంతకములకు రివిన్యూ కిన్దు చెల్లించవలెను. ఆ మొత్తములో 18 15 వంతున పాటసమయమున భరతకుట్టలను. తక్కిన కుట్టు ఆ రేడియేషన్ల రివిన్యూలోగా చెల్లించవలెను. లేనిచో సరాకరును వశపరుచుకొని, భరతకుట్ట ఇల్లివశపరచునను యదాలోగా మిగతా సామ్యు చెల్లించకపోయినను ఆధీనముల మరల వేలముజేయబడెను. ఆసప్తమునకు మొదటిపాటయతే బాధ్యులగుదురు. ఏకెంటులగా వచ్చి వేలము పాడుచు అసలుదారుని యొద్ద నుండి అధికారవశమును చిచ్చి చూడవలెను. నాయుడు గారు గాని వారి సంఘము గాని యియ్య కలసి న పన్నును దీని ఇతర వసూరయలను 19 వ తేదీ సాయంత్రములోగా చెల్లించినచో వేలము ఆపవలెను. వేలమును కలెక్టరుగాని తని అధికారముగల యితరదోష్టిగాని భూముపరచువరకును వేలము నిరముకాదు. నవ్వవడినవారికి అపీలుచేసికొనుటకు వేలము రేడియేషన్లు 30 దినములు గడువిచ్చి పిమ్మట వేలము భూముపరచబడెను. భూముపడినపిమ్మట వేలములో కొన్నవారు స్థాంతు వస్తువు చెల్లించినచో భూములు వారిపేర నమోదు చేయబడును” అను నోటీసును కాస్టిటా నాయుడుగారికి కలిపెను. (అ. వెను)

సెనెటు ఘోరకృత్యము.

21. 11. 21. కేశవినీదేవిగారు యిటుల వ్రాయుచున్నారు:—
‘జస్టిస్’ 21-6 తేదీ పత్రికలో సెనెటువారి నిర్ణయము నుగూర్చి వ్రాసిన విశేషం, కిల్లలులవారికృత్యజ్ఞాపక పాత్రులగుచున్నాడు. విమర్శనా కుట్ర ప్రయుక్తున్నది. చోటు లెలో కనుగొనలేక తలితండ్రిలందరినైనను గార్డీయను లందరైనను అవసరమును విధింపచేసిన ఇండియన్ సెనెట్లవ్యాయద్వస్తిని పొగడ నలవియునుగా? సెనెటువారి అన్యాయపుష్కలములన బాధనందు నాబోటి బిడ్డలకండ్రి లెందరో గలరు. అట్టివారికి జస్టిస్లో ప్రకటించిన వ్యాగము కొంతవరకు మనశ్శాంతిని నూర్చుచున్నది.

కాదర్నా కాలమునండి జర్మన్ కెయిజరు కాలమువరకు వందలకొలది జరిగినట్లును వైసా, నరినాడ్లు రాష్ట్రములు, మొదలగు ప్రదేశములకు జైల్దార్లమై వందలకొలది జరిగినట్లును ప్రతికారములు జరిగినట్లును, నిరపరాధులను కఠించి, గృహముల నాశనముగావించి, ఎరలోకొందరు చోరుల నడపులో నుంచుటకు ఆ ద న పు పో లీ ను ద ర్శ ము ల శేర్పర చి న ట్టు ను, వి ని కి డి వ ల న తె లి సి కొనుచున్నాము. ఇదియంతయు పౌరులయొక్క సమాజాధ్యక్షత ననుసరించి సుయంఛింపబడినది. నిజముగ దోషము గావించిన వారిని క్షమించాలక వలెను నిట్లుకొనుటకై నిరపరాధులను దండింపటాచు దురాగ్రహమును వాగదళితము మతమును అధికారులయొక్కయు ప్రభువులయొక్కయు మనములనుండి పారద్రోల జాలకున్నది. కానియినాటికి వద్రాసు సెనెటువారు విధులై దురాగ్రహపరకులకు ప్రభువుల ఘోరచర్యను అనుకరించి నిరపరాధులకు విద్యార్థుల జీవితము వివశ్రాయముగా వింది తలిదండ్రులయొక్కయు, గార్డీయనులయొక్కయు, ఆదరమును గోల్పోయిరి. రాబోవు సెనెటువారు తమ పూర్వుల ఘోరకృత్యమును అనుకరింతురనుగాక—జస్టిస్—

సుక్రూత పూరేజి విధానము

వైదిధా. మునుగూర్చిన సంకేయములను తొలగించుటకై జమీదారులును రివిన్యూ అధికారులును కలసి కావించిన సభలో (పింధు) వైద్రావాద్ కలెక్టరుగాను ఛీఫ్ ఇంజనీరును జ్యూరీజే ఎక్సపర్టులును మే ట్రిబ్యునల్ భాగ్యరేజ కనుకూలముగ విచ్చిన అభిప్రాయములను విని 2 మింబాదులు సంకృప్తులై తెదరిరి.

వ్యాధిప్రబలముగ నుండుట

నాలుగు నెలలనుండి స్వామలవారు వ్యాధివలన బాధ పడుచున్నాడు. ఇప్పుడు వారు కలెక్టరు తాతగారి వద్దకు వచ్చిరి. భర్తలకును మైనూరుదొరకవలనకును గూడ చాల సారులు తెలియజేసితిమి. ఉద్యోగులును డాక్టరులును వచ్చుచు పోవుచున్నారేగాని యింతవరకెట్టి ఏర్పాటును జరుగలేదు. స్వామలవారిటుల కుష్టింపిపోవుచుండుటకు కారణము తెలియదు. తెలగులూ భిక్షులు దీనినిగూర్చి మైనూరు ప్రభుత్వమువారి కనుగ గోరడము. నిజమైనగురుత్వ కలవారు కృంగరి వచ్చి స్వామలవారిని స్వయంగా చూడవలెను. ఈ భర్తవీతమును గూర్చి కథనమింది దీనిని కాపాడుట భర్తలముఖ్యధర్మముగాన దీనిపరిపాలననుగూర్చి దొరకవలసినది సలహాలను పంపగోరడమి కృంగరి మహాజనధివాళివలన మహాలభట్టుగారు శేషు కృంగరినుండి తెలిపిరి. (తంజివార్త).

ఈ వతమునగూర్చి చర్చించుటకు తెలగులూతలో కర్నూరు శ్రీనివాసరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద 15-4-28 వ తేదీన జరిగిన సభాకార్యవివరణ నిరేదకయును కర్నూరుకాది క్రికెల సంపాదకుడు డి. వి. గుండప్పగారి మతమును యితర వతములను సంస్కరించుటకు జేసిన మూచనల వివరణగ్రంథమును కృష్ణకతో కండుకొంటిమి. ఈ గ్రంథమున చాల ముఖ్యవిషయములు గలవు.

జేవాదాయ ధర్మదాయముల బిల్లు: ఒక ఆక్షేపణ సభ:—చుద్రాను శాసనసభ వారు యూరప్య నామోదించిన జేవాదాయ ధర్మదాయము బిల్లును ఆక్షేపించుటకై ఈనెల 28-వ తేదీ కనివారము సాయంత్ర 5-30 గంటలకు తెలగులూతలోని శ్రీరామేశ్వరం జేవాలయంహాలో తెలగు భూతపాలనసభ జరుగును. శ్రీమూర్తయన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఆసభలో రా. బి. టి. రంగాచారిగారు రాజనభాషామణి కర్నూరు శ్రీనివాసరావుగారును, అంబాలాయి దత్తాగారును నువ్వనొచ్చెదరు.

రామచంద్ర వేటెంటు ఏతము

సామాన్యమైనది, అక్షర్యమైనది, పోడిమిగలది.

వికరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాతము.

BEST & Co Ltd,

Post Box No 63 MADRAS.

స్వరాజ్యపతాకరక్షణము

నాగపూరు

బాలభూతులనుండి వచ్చిన కలంటిరుల జరిగి రెండును వార్తానుండి వచ్చిన కలంటిరుల జరిగి ఒకటియును 28 వ తేదీన అరెస్టు చేయబడిన. ఈ మాడుబజల కలంటిరులను ఒకరు పూజచేసిరి. మొదటి జరిగి వారికి ముందు బాట్టులను పెట్టగానే యిద్దరు కనిపేటలు వచ్చి అరెస్టు తీసికొని పోయిరి. అరెస్టు చేయబడిన మిగిలిన ఏ కక్షనుండి యింక ఒక రడుగగా పేజిపేటలు జవాబుచెప్పక కలంటిరులకు కహాయము చేయబడుట వేరమేయని రువార ననెను. ఇదివర కారకు సరిదిగినను నటులనే చేయుచుండ నేల అరెస్టు చేయబడిన తేలియడ. అదాడు కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన వాడుగాడు. ఊరక చూడవచ్చును. మొదటి జట్టువచ్చిన అరగంటకు రెండవ జట్టును, మరీ అరగంటకు మూడవజట్టును వచ్చెను.

అదాడు 10 ఏండ్ల ప్రాయముగల ముగ్గురు బాలకుల యింకొకరిని వచ్చి నిర్భయముగా నిర్భీతిపూర్వకముగా పోలీసు ఊద్యోగులను మేజిస్ట్రేటును మందహాస మొనరించిరి. మహారా గాధీకిజయ అను విజయధ్వనులు మున్నము పైను వారటుల మూడుసారులు చేయగా మూడవసారి వారిని జైల్లో కట్టికొనిపోయిరి. అదాడు బాలియగిరములను పొడుచు నిర్భయముగా పోలీసులతో వేర్పరి. కలంటిరుల నందరిని అరెస్టుచేసి అరెస్టు తీసికొని వెళ్లెదరుగాన నటులే అదాడు రనునూడ తీసికొని వెళ్లెదరు కలంటిరుగాని వారిని మరల నింకొక ద్వారమున పంపివేరి.

ఈ కలంటిరులలో గాక గోవిందరావు నువ్వేదాదాగారి మరొకరినిగూడ 28వతేదీనఅరెస్టుచేసి, ప్రయరణసంఘ కార్యాలయమున నువ్వేదాదాగారినికత్తివచానిద్దరిని వారి క్యూచాముల లోను అరెస్టుచేసిరి. వారంటు చూపినగాని రాసిన నువ్వేదాదాగారనగా బలవంతముగా నరెసి మోసికొనిపోయిరి.

22 వ తేదీన అరెస్టుచేయబడినవారిలో ముగ్గురు నిమ్మ బాతులవారును, ఒక గాండు బాతియారు నుండిరి.

కలంటిరులలోనుండ వెళ్లి వారికి పుష్పహారములనువేసి రని మరీ ముగ్గురిగూడ అరెస్టుచేసిరి. 5 గురు సత్యాగ్రహిణులైనగాని 148 వ కక్షను వర్తింపదగుగాన లోటు భర్తీచేయటకు వీరిని పంపియుండురు.

జిల్లాలు పూరు

28 వ తేదీన జరిగిన కలంటిరులను అరెస్టుచేసికొనివెళ్లటకు 11 గంటలకు విడుదల కాంగ్రెసు ప్రముఖులను గూడ అరెస్టుచేసిరి. ఆకేను విచారణ జరిగినది.

20 వ తేదీన స్వరాజ్యపతాక మెత్తబడునని చాటింపు చేసిరి. కరవుకలములను పంచివెట్టిరి. అదాడు సాయంకాలము 4-30 కు 25 వ కలంటిరులును, అబ్దులు రహీం, ఇబ్రహీంసాదవర్గగార్లును పోలీసులను వద్దకు ఊరేగింపుతో వెళ్లిరి. పురమందిరమువై స్వరాజ్యపతాకము కెత్తుటకు వెళ్లుచున్నామని వాటితో మోదీగారు చెప్పిరి. నన్నుగూడ తమతో రమ్మిరి. స్వరాజ్యపతాకము వారు దానిని తెచ్చి ఎత్తిరి. గుమ్మమును విరుగొట్టెదని పురమందిరము లోటమది సాయంకాలము 6 గంటలకు తెలిపినలో పోలీసులనులోనున్న వాకు తెలిపెను. నేనును కలుయినప్పటికి 24 మరీకనిపేటలును పురమందిరము వకు వెళ్లగా ఆయావరణలో 4-5 వేలకుంది యుండిరి. వెలువలగూడ హెచ్చుచుంది యుండిరి. పురమందిరము గోపురముపై పతాక మెత్తురు చున్నది. అచట నలుగురు కలంటిరులు నిలచి యుండిరి. మీరు వీరినందరిని తీసికొని కెడలిపోందని నేనుమోదీగారితో చెప్పగా ఇది హిరంగులముగాన మేము పోనవరము లేదని ఆరదనెను. ఇదిలా నలుగురు కలంటిరులు నచ్చనలను క్రొళ్లను తీసికొనివెళ్లిరి. మీరు వెలువలకు రందని వారిని క్యానుచుండవర్గగారు పిలిచిరి. నేను వెంటనే వారిని నలుగురిని అరెస్టుచేసి బామినకోరగా వారియ్యవనిరి. కాన వారిని చెరసాలకు పంపిరి. పురమందిరముపై పతాకము తెత్తిన కుభముకుగా నచట మోతీలాలు భూరాగారు ప్రజలకు మిశ్రములను కొట్టెదని పంచివెట్టుచుండెను. క్రొత్త 80 కు నేను కనిపేటలచేర పతాకమును తీయించితిని. ఇబ్రహీంసాదవర్గ, నాదూరాంమోదీ, పేతు అబ్దులురహీంగార్లు ప్రజలను బయటికివంపుటకు ప్రయత్నించెదగాని వారెవరును నలేదు తలుపునిగిసిది. కమ్ముగపంగిని. 10) చెట్లు పడిపోయినవి. 25-30 పూలకుండ్లు పగిలినవి. స్వరాజ్యపతాకమునుగూర్చి ఇబ్రహీంసాదవర్గ, రహీం, క్యానుచుండ, మోతీలాలుగార్లు భయమును జన

దేశబంధు దాసుగారిరాక

స్వరాజ్యపతాకము వలంటిరులు

దేశబంధు దాసుగారు చెన్నపురిలో నున్న రోజులలో (30-5-28 మొదలు 2-6-28 వరకు, కనివేయుట కంగీకరించిన కలంటిరుల సభ యీ నెల 27 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు మాంటుగోడులో మహాజనభావముతో జరుగును. కలంటిరులుగా చేరగోరు వారందరు సచటికి రాగోరెదను. కలంటిరుల నాయకుడు వి. ఎల్. కాశ్మీరా రాసభకువచ్చి కలంటిరులకు వివరములను తెలియజేసెదరు ఇతర విషయములను తెలియగోరువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసిన తెలియగలరు. అని ఎస్. పత్తమా ర్థిగారు వ్రాసిరి.

వి. ఎల్. కాశ్మీరా 10 నల్లతంబి మొదటి వీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

చెంగల్పట్టు దక్షిణాపర్యాదుజిల్లాలు

ఈ రెండుజిల్లాలలోను దేశబంధుదాసుగారి సంచారము నకు ఏర్పాటుచేయబడు (వదిదరావు) స్వరాజ్యపతాకమువారు నన్ను కోరి దాసుగారు మున్నగువా రిరిని సంచారము చేసెదరు.

జాను	4	కంజీరం.
	5	చెంగల్పట్టు
	6	కడలూరు
	7	చివలంబర

వారు కడలూరు వరకును మోటారులోనే ప్రయాణము చేయువరు. ఆ జిల్లాలలోవారికి సహాయకరముల నొసంగగోరు వ్యక్తులును సంఘములును వారి వాహనవిభాగము గ్రామములవారును కర్నూలు వానేర నీదిగుక విలాసమునకు వ్రాసిన వారికోరిక నెరవేర్చుటకు కక్తిరుచన లేమండ కనిపేదనను, అని ఎం. కే. ఆచార్యగారు మాటవ్రాసిరి.

ఎం. కే. ఆచార్య, 27 లింగిచెట్టివీధి, చెన్నపురి.

కెనడాలో స్త్రీని ఉరిదీయుట

24 ఏండ్లలోపున స్త్రీల కర్మనిని ఉరికి వేయలేదు. స్థానికుల వాదనలను అనుష్ఠించిన అను పోలీసు ఉద్యోగిని చంపినందుల కారకు ఉరికి వేయబడిన. ఆమెను ఈనెల 2 వ తేదీ ఉదయమున కెనడాలో అల్బర్టాలో సాస్కాచివాను జైలులో ఉరిదీసిరి. కెనడా ప్రజలు స్త్రీలను ఉరిదీయట కంగీకరింపకు గాన వారిలో చాలలవరము కలిగినది.

కే. కే. సర్ చందావర్కర్ గారు

అగ్నిమిత్రవాదులు కథలేని సర్ చందావర్కర్ గారి వ్యతిరేక విచారణ దెబ్బను రాజీనామానిచ్చిన మంత్రులగు చింతామణి, జగత్ నారాయణగార్లు కావించిన సేవను ప్రకటించుచు తీర్మానముల నావించిరి.

మును కాకలెని ఉపయోగించిరి. అని కలుయినప్పటికి మేరాలాలుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నేను గుమ్మమున కడ్డముగా నిలచి యుండ 400-500 మందివచ్చి రిలువులను గెట్టిరి. నేను వడిపోతిని. వారందరూ లోనికి వచ్చిరి. పిమ్మట జండాను పట్టుకొని కేలకొది ప్రజలు వచ్చిరి నేనెక్కని గుర్తింపజాలను. నలుగురు వైకెక్కి జండాను ఎత్తిరి. వారిని గూడ నేను గుర్తింపలేను అని నుఖము కాచి చెప్పెను.

మద్యాయిలు వాడినవలేదు. పాతులను ప్రక్షింపలేదు. రాజబహదూరు భార్గవగారను స్వామివాది మద్యాయిల అనుమతితో కనిలేమండ వాడించెద ననెను మొదలు మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను పిమ్మట వాయిదావేసెను. (హిందూ)

నాగపూరులో 20 వ తేదీన అరెస్టుచేయబడిన కలంటిరిని చెరి 5 నెలలు కలికత్తయను చెరి ఒక నెల విడితైదురు 21 వ తేదీనఅరెస్టుచేయబడిన ముగ్గురిని చెరియొక నెల విడితైదురు 22 వ తేదీన వేయబడిన.

28 వ తేదీన 5 గురు కలంటిరులకు చెరి 6 నెలలు కలికత్తయను ఒక నెల విడితైదురు 19 మంది చెరి 5 నెలలు కలికత్తయను ఒక నెల విడితైదురు వేయబడిన.

నేటుచిరంజిలాలుగారు

వార్తానుండి 12 మంది 8 వ జట్టులోవచ్చిరి. వారి నాయకుడగు చిరంజిలాలుగారు గొప్పయ్యామి. సాలుకు వెళ్ళువేలరాసాయలు భూములనును వ్యాపారములనును లభించును. అట్టి భోగభాగ్య సంపన్నుడుగూడ లేకుండు సత్యగ్రహ మొనరింపవచ్చును. (స్వరాజ్య)

అలయన్సు బ్యాంకు వ్యవహారములు

క్రెడిటర్ల అనుమానములు

బ్యాంకు యజమానుల విచిత్రచర్యలు

జూలై 24 మే:—జూలై 24వ తేదీ, క్రెడిటర్ల యొక్కయు వాటాదార్లయొక్కయు, సంఘము కరవుక మోచి. వి. గబ్బాగారు అయ్యన్న బ్యాంకు దివాలాను గురించి భారతదేశమునందు క్రెడిటర్లందరిని తెలియజేయు వ్యతిరేకములు నానెను. ఆం దీవిషయములను. లవులకు అండులాయి కంపెనీయందలి యూరపీయన్ అక్వాంటెట్స్/కలక్టరాయందు జరిగిన వాటాదార్ల సమావేశమువారు, లిక్విడేటర్లు నిశ్చయించి ఎస్. వి. లిక్విడేటర్లుగానిగూడ బాయింటు లిక్విడేటర్లు నిశ్చయించుటకు వారు నిరాకరించిరి. ఈవ్యవహారములందు బ్యాంకు అధికారులైన యొ అక్రమముల నొసర్పిరి. బ్యాంకునందలి, డైరెక్టర్ల మినియ్యుము మొదలగు కొన్ని పుస్తకములను వాడుటకు మోసమున నొసంగవలెనని కోరుతు మాసానికెట్లద్వారా బ్యాంకుయజమానులను గోరితిమి బ్యాంకు వ్యవహారములం దెన్నియోమోసములను, జొంగెక్కలును, తేనిలాభము అన్నట్లు గొప్పయట మున్నగున నన్నియో జరిగినవి ఇదివరకు జవాబుపాల్పరు విట్టుకురైటుగార్లు ఎట్టికార్యములూనర్పిలో ఈఅధికారులగూడ నట్లే యొనర్పరనియు ఈ గ్రంథముల సహాయమున వ్రాటాదార్లను క్రెడిటర్లకును రుజువుజేయించితిమి కాని బ్యాంకు అధికారులు మాకోరికను నిరాకరించిరి. లిక్విడేటర్లుగాని లిక్విడేటర్లలో వోకరిగ నిశ్చయించుటయందు మీయందరి సహాయమును కోరుటకు ఈవిషయముల మీకు తెలిసితిమి. ప్రతిలెక్కలను ఓర్పుతో పరిశీలిం, మోసములను నివేది క్రెడిటర్ల లాభములకు పనిజేసి నేరస్తులను వెలువలకు తీసికొనిరాగలవా వార జోగ్గడే.

మద్యవిక్రయ విచారణసంఘము

విచారణను ముగించుట

జూలై 24 మే:—జూలై 24వ తేదీన విచారణను ముగించిరి. ప్రాండరు (జూలై 24వ తేదీ) కొరొపిగార్లు విచారింబడిరి.

మొదటివారు సాక్ష్యమొనరును నిట్లు నుడివిరి:— ఆమెరికాయందు సంపూర్ణవిషయము సంపూర్ణపరాజయ ముండెను. దేబ్బు వెచ్చింప కల వారందరును మద్యమును సంపాదించ కలరు. కొందరు గృహములందు సారాయమును కేయూజేయు యంత్రముల నేర్పాటుజేసికొనుచుండిరి. పోలీసులగూడ సీనివయమున నీ అట్టివారితో జోస్తీగా తిరుగుచుండిరి. విదేశీయ సారాయముల దిగువు తిని కల్గించినను నిషేధించినను యూపియనులందు చాల అసంతృప్తి ప్రకటన. ఈవిషయమును స్థానికాధిపాయమునకు వజలివేయటకు అంగీకరింపను. (1) మిక్యుగ ద్రాగుట నేరము, అది సాఫీయముగ కేసుజేయనదియ, (2) అమిక్యుగ ద్రాగు అల్పసంఖ్యాకులకోరకు గాను మిక్యుగ ద్రాగు అధికసంఖ్యాకుల కిట్టిసంఖ్యమును విధింపవచ్చునా అను రెండువిషయముల సీనివయమువారు విచారింపరలెను. ఎక్స్కైజు కెనన్యూ పోయిన యెడల దానిస్థానమున వేరొకరిని విధింపుటకు ప్రజలంగీకరింపరు. ఎక్స్కైజువెలకు మద్యము దొరకుటలు లేవరచిన యెడల కచ్చముండదు.

కొరొపిగారు, క్రమక్రమముగ నిషేధమును వేరలెని తెలిపిరి. ఎక్స్కైజు కెనన్యూ పోయినయెడల కచ్చువ్వముకు, ఉద్యోగి కాఖల వ్యయమును తగ్గించి పూర్తిజేయవలెనని వీరు నూచించిరి.

“ఒకారా” నాక భగ్నుమగుటను గురించి తెగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమున విచారణ యొనర్పి, తరువాత నక సరమైన యెడల ప్రత్యేక విచారణను జరిపెదని వయసీరువత్రిక దెలుపుచున్నది.

పోర్టులాండు సీమెంటు

మేము సవాగ్లింగు హమ్మ హండు ప్రాండు సీమెంటు నే తెప్పించుచున్నాము. కాకలినినో హమ్మ రునుండయే మా కారాదాయలకు పంపు సదుపాయము గూడ చేయబడును

Post Box No 63 BEST & Co Ltd., MADRAS.

అంధ్రపత్రిక

1923-వ సం॥ మే 25 వ తేది

శుక్రవారము.

సరియగు నిరయము

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు, శాసనసభా బహిష్కారమును అమలులోబెట్టగూడదను సూచనను నిరాకరించి, ప్రత్యేక కాంగ్రెసును జరుపవలయును తీర్మానమును ఆమోదించి, ఫరియగు నిర్ణయము గావించిరి. ఆంధ్ర కాంగ్రెసుకమిటీవారు గావించిన తీర్మాన మిదియే. నేటిదినము గూడెది అఖిలభారతీయ కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము నామోదించునెడల, మిగుల నుపయోగకరముగ నుండును. ఉభయపక్షములకును కాంగ్రెసు ప్రామాణికసంస్థ. కాంగ్రెసు ఏతీరున తీర్మానించినదానిని అతిక్రమింపకుండ నడచుట, కాంగ్రెసుసభ్యుల ధర్మము. ప్రజాస్వామ్యమున కిదియే మూలసూత్రము. వ్యర్థులయభిలాషలను ప్రజలనిర్ణయమునకు లోబరుచుకొని పనిజేయుచో, స్వపరిపాలనమున కవకాశముండదు. గాంధీ మహాత్మునివంటి మహామహుడుగూడ కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బద్ధుడయ్యెను. తన యభిమతమును కాంగ్రెసుసభవా రంగీకరించినగాని, సుతప్తపిజెండ జయ్యెను. కాంగ్రెసును తనలో కూడగట్టుకొని వచ్చుటకు తనశక్తినంతను గాంధీ వినియోగించి కృత్యత్యక్త డయ్యెను. తమ యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ నిర్ణయముగావించగనే మితవాదులు కాంగ్రెసునుండిచీలిపోయిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులెటుల మెలిగినను, సంస్కరణములఫలమునుతామమధ్యవింప గలమని వారు ఉద్ఘోషిరి. కాని, ఫలితమిప్పుడు దెలిసినవచ్చుచున్నది. సంస్కరణములును శాసనసభలును, నిష్ప్రయోజనములని మితవాదు లంగీకరింప వలెనవచ్చెను. సంస్కరణములు విఫలమయ్యెనని చింతామణిజోలు నిగుడేలిన మితవాదులు ఇప్పుడెలుగెత్తి చాటుచున్నారు. వీరు శాసనసభలో బ్రవేశించుటయే గాక, మంత్రిహోదాలనుగూడ నలంకరించి యుండిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు కొందరు వేరుమార్గము లేక రాజీనామా నిచ్చుచున్నారు. వారికొందరు తమకు గలిగిన విసుప్రసనెల్లడిజేయుచున్నారు. వ్రతము చెడినను ఫలము దక్కలేదును సామ్యమున, మితవాదులు కాంగ్రెసు నొండి చీలిపోయినను, పశ్చాత్తాపము జెందవలసిన స్థితి యరుదెంచెడిది. అటు ప్రజలకుగాని ఇటు ప్రభుత్వమునకుగాని పనికిరాక, వీరు త్రికంకుస్వర్గమువలె అంతరాళమున నిలుచుచున్నారు.

స్వరాజ్యపక్షము వా రట్టిస్థితిలోనికి బోకుండురుగాక యని కోరెదము. మితవాదులుచేసిన పొరబాటును వీరు గావించకుండుట మేలు. ప్రస్తుత సభ్యులును, తమకు ప్రసిద్ధనాయకు లిరువురు గల రని వివి గర్వపడవచ్చును. సర్వజననుతిపాత్రులగు గాంధీమహాత్ముడు నిర్బంధమున నుండుటచే, కాంగ్రెసుపక్షమునకు పేరెన్నికగన్న నాయకుడు లేడని అభిప్రాయపెట్టెను. వీరు నిస్సహాయు లని తలచి, వీరిని తృణీకరింప వచ్చును. కాని, కాంగ్రెసు పక్షమునందు, పలువురు శ్యామలీలురు, ధర్మవర్తులు లేపోదనులు గలరు. ఒక్కనాయకుడు పలుఫ

గలిగినది, వీరు పదిమందిచేరిన పలుకగలరు. నాగ పురమునందేమి, జబ్బులుపురమునందేమి, దేశగౌరవమును జాతీయపతాక గౌరవమును పరిరక్షించుటకు, యవజనలు కలుపుదు తమ స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోవుచున్నారు. వీరిపేర్లు పెద్దవిగాకబోవచ్చును గాని, దేశభక్తియందు వీరు ఏమాత్రం దీనిపోరు. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమునకు గలిగిన తాత్కాలికపుచ్చిక్కుల నాధారముగ గైకొని, వారిని నిరసించుట ధీరలక్షణము గానేరదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారేనిముసమున నయినను, కాంగ్రెసునిర్ణయమునకు బద్ధులగుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. ప్రజాస్వామ్యభావము వారియందు గాఢముగ నాటకొనియున్నది. వ్యక్తుల నిర్ణయమువలననే కాంగ్రెసునిర్ణయమునే వారు రెక్కుడుగ భావించుచున్నారు. కాంగ్రెసునిర్ణయమును స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ అట్టికారవముతో జూచుచో, ఉభయపక్షములకును శాశ్వతసంయోగము గుడురును. ఇంతకన్నను సమాధానమునకు గౌరవప్రదమగుమార్గ ముండజాలదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశాభిప్రాయమును మరియొకమారు గనుగొనుటకు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు అవకాశమునియ సంసిద్ధులుగనున్నారు. అట్టి యవకాశమును, స్వరాజ్యపక్షము జారవిడుచుట ధర్మము గాదు. అటుల జరుగుచో, ప్రజాదరమును వీరు తప్పక గోల్పోవుదురు. ఆపివెట్ట, కొన్నిశ్లో బ్రవేశించిన నేమి, ప్రవేశించకున్న నేమి?

వ్యక్తులు స్వసామర్థ్యమువలన కాన్సిల్లో బ్రవేశింపవచ్చును. కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ధిక్కరింపవచ్చును. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులకన్నను ఎక్కుడు అనుభవజ్ఞులు, కాంగ్రెసు నిర్ణయము నిదివరకు ధిక్కరించియుండిరి. కాని, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, కఫర్లీ, శ్రీనివాసశాస్త్రి, మొదలగు నాయకులు ప్రజలలో నెక్కుడు గౌరవమును బడయుగలిగిరా? దేశమున కెక్కుడుమేలు జేయగలిగిరా? దాసు నైహూ ప్రభృతు లయినను, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ సంతరింపజేసి, దేశమున కెక్కుడుమేలు గలుగజేయుట కలలోనివార్త. కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలుగ నుండి కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ధిక్కరించుటలో, బిసెంటుగారు మార్గముజూపిరి. బిసెంటు గారిందువలన తమ హోంరూలు పక్షమును పెంపొందించుకొనజాలకబోయిరి. దేశమున కెక్కుడు సేవను సలుపజాలకబోయిరి. కాంగ్రెసు నీరీతిని విడనాడినవా రెల్లరును, తమ పలుకుబడిని కోల్పోయిరాజకీయ రంగమునందు కృష్ణ పలుపజాలకున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి మార్గము నవలంబించుచో, వారికి మితలేని యవర్థము వాటిల్లును. భారతీయులలో నుత్కృష్టపురుషునికన్నను కాంగ్రెసు గొప్పదని చాటినవారు, నేడు కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ధిక్కరింతు మనుట సముచితము గాజాలదు. స్వగౌరవమును కాంగ్రెసుగౌరవమును రక్షించుకొనుటకు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ జరిగి మరల నిర్ణయించుటయే మూలసాధనము. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు ప్రమాదేమును గూర్చి ఆంధ్రులొక్కరే ఖండితాభిప్రాయము దెలిపినను, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారి మార్గము నామోదించుట జూడ; అది త్వరలో సల్లుకొనే సభావేదితమగును. స్వరాజ్యపక్షమువారి మార్గము సంగీకరించి, దేశమున బెరిగిన అనవసరాందోళనమును అంతరింపజేయుట యుక్తము. స్వేచ్ఛలుకాంగ్రెసు నిర్ణయముతో, వివాదము లంతరించును. ఈ మార్గము సంగీకరింపనియెడల, సరిత్రోవను వారు నడువవలసి వచ్చును. కాలము పరిపక్వమై ఉభయపక్షాలయికకు తోడ్పడువరకు, భిన్నమార్గముల నవలంబింపవలసినవచ్చును. ఇట్టి పరిణామము జరుగ

కుండ మండవలసినది. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ విధాయకకృత్యమును నిర్వహింపవలెను. భావి పరిణామము వారిచర్చనై నాధారపడియుండును. స్వేచ్ఛలు కాంగ్రెసున కంగీకరింపని యెడల శాసనసభా బహిష్కార తీర్మానమును నిలుపుదల చేయుటకన్న, ఏయిబ్బందులున్నను వానిని కొనసాగించుటయే శ్రేయస్కరము. వ్యక్తులకు సంబంధించిన ప్రశ్నగ దీనిని తలంప నక్కరలేదు. శాసనసభా బహిష్కారము, సహాయనిరాకరణ సూత్రముపై నాధారపడియున్నది. వ్యక్తద్వేషము దీని యందు ఏమూలను గనుపింపదు. ప్రజలస్వాతంత్ర్యభావము నడుగంటజేసి, అధికార వర్గబలమును పెంపుజేయును గావున, శాసనసభలన్నికలకు వోటు జేయవలదని మహాత్ముడు బోధించెను. ఈపంగతిని గ్రహించిన వోటరులు, ఏపక్షమువారికిని వోటు జేయరు. ఇందు పక్షపాతముగాని, వ్యక్తులస్వాతంత్ర్యమున కడ్డుగలిగించుటగాని, ఏమూలను గనుపిరదు. సంఘర్షణమున కట్టి కారణము గలుగబోదు. బహిష్కారమును సస్పెండ్ చేయవలసిన అవకాశము వలయనను సూచన, నిరాశజనితము. దీనివలన ఉభయపక్షములకును లాభము గలుగకపోగ, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ యడుగంటును. ఇకముందు, కాంగ్రెసు నిర్ణయములకు విలువయుండదు. విశేషముగ డబ్బు ఖర్చుపెట్టి కాంగ్రెసులను జరుపవలసిన యవసరముండదు. ఏనలుగురు ప్రముఖులతోచేరి, కాంగ్రెసు తీర్మానములను మూర్ఖిద్వంద మనుచో, సామాన్యులను అటులనే గావించెదమందురు. స్వరాజ్యపక్షమువారి తిరుగుబాటువలన, అధికారులకు గలిగెడికష్ట ముండదుగాని, కాంగ్రెసునకు మాత్రము తీరనిహాని గలుగును. సస్పెండ్ చేయవలస, స్వరాజ్యపక్షమున కయినను లాభ ముండునా? కాంగ్రెసు మాండేటును దీసికొనిన, స్వరాజ్యపక్షమునకు బలము గలుగును. లేనియెడల బలవంతులగు ఏ నలుగురో శాసనసభలో జేరుటయు, అత్యల్పసంఖ్యాకులలో వీరు చేరియుండుటయు తటస్థించును. ఇట్టిస్థితిలో దాసు ప్రభృతులు సరిపెట్టుకొనియెదరా? సంఖ్యలులేనిచో ప్రతిష్ఠంబనలుగాని ఇతరవిధముల ప్రేరేపణగాని, అనతే సాధ్యపడవు. ఎంతటిక్కువ సంఖ్యలు జయమొందినను, శాసనసభలకు బోయితి రెడమని స్వరాజ్యపక్షమువారునుచో, కాన్సిల్లు ప్రవేశమే పురి మా వధి యగును. ఇది మిగుల హాస్యాస్పదముగ నుండును. అందుచే ఉభయపక్షముల కనుకూలమగు స్వేచ్ఛలే కాంగ్రెసుతీర్మానమున కంగీకరించి, దానినిర్ణయమునకు బద్ధులగుట, ఎల్లరకు శ్రేయస్కరము. ఇందు కొరకు ఎంతధనమయినను, ఎంత కాలముగడచినను విచారించ నక్కరలేదు. సస్పెండ్ చేయవలస, నాయకులకన్న వోటరుల కెక్కుడు సందిగ్ధావస్థ జనించును. వీరిని అన్నిపక్షములవారు వోట్లనిమ్మని ముట్టడించెదరు. గయా కాంగ్రెసుతీర్మానము రద్దుగానంతివరకు అదియే ప్రమాణముగ నుండును. ఒకపక్షము వారు దీనికి వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచుండిన, వోట్ల వీరికి వోట్లనియవలయునా లేక కాంగ్రెసు తీర్మానమును సన్నిహితవలయునా? నాయకులనడిగిన ఏసంగతియు జెప్పురు. అప్పుడు వోటరులకు దారి తెన్ను గనుపింపక, పరిపరివిధముల నాచరింతురు. దీనివలన స్వరాజ్యపక్షమునకు లాభ ముండదు. కాంగ్రెసుగౌరవ మంతరించును. ఆంధ్రనాయకుల స్వీయాభిప్రాయము లెటులున్నను, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘనిర్ణయమును వారు సమర్థించుట, ధర్మమై యుండెను. ఈనిర్ణయము, ఆంధ్రసభ్యు లెటుల స్వవహరింపవలసినదియు వివరించుచున్నది. వర్కింగుకమిటీ సభలో జేయునట్లు అఖిలభారత

కాంగ్రెసుసంఘసభలో నయినను, ఆంధ్రప్రదేశ్ నిధులు, రాష్ట్రీయాభిప్రాయమును స్పష్టముగ నివేదించి, తమధర్మమును నిర్వహించునట్లు, సంక్షిప్తస్థితి జనించును. అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమున కెట్టి ప్రమాఖిలయినను బద్ధులు గాకుండుట, సర్వరాజ్యవృద్ధికి దోహద మొసగ జాలదు. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ ఎటుల నిర్ణయించునో యని, దేశ మెదురుచూచుచున్నది. ఇది వరకు పెక్కుమారులు దేశమున నందిగస్థితి యుదయించినపుడు, ఈసంఘము తనవివేకమును దూర దృష్టిని గనుబడి, తేమకరముగ నిర్ణయము గావించియుండెను. ఈమారును అట్టిని యము గావించి, కాంగ్రెసు గౌరవప్రతిష్ఠలను రక్షించు గాక! ఉభయపక్షములకును దృఢసంయోగము గునురుగాక!

సామ్రాజ్యవివరము

నిన్నటిరోజున సామ్రాజ్య వివరము జరుగ బడెను. ఈ యుత్సవమును జరుపువారు, దీనియర్థము సంతవరకు గ్రహించిరో తెలియును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము సత్యము, న్యాయము, స్వాతంత్ర్యములకు పెన్నిధియని, సూచింపబడెను. కాని, ఈ విషయము ఆచరణలో సంతవరకు గలదా? స్వాతంత్ర్యరక్షణకు కంకణము గట్టుకొనిన బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు, హిందూదేశ మేల స్వాతంత్ర్య విహీనమై యుండవలయును? అధినివేశరాజ్యములలో భారతీయులు కడరానిభాధల నేల యనుభవింపవలెను? ఇది న్యాయమా, స్వాతంత్ర్యమా? కనియాలో తెల్లవారిపుడు, భారతీయులపై ధ్వజమెత్తి ఆఫ్రికాలో వారిని నిలువ నీడలేకుండజేసిన మని బెదరించుచున్నారు. భారతీయుల కోర్కెలు భ్రష్టలమగుచో, మరల సౌకయధము పొసగునని యాచుచున్నారు. స్వల్ప సేనానిని తమకు తొడ్వడవలయునని గోరుచున్నారు. స్వల్పగా రిదివరకే సహాయమును వాగ్దానముజేసిరి. రివరెండు లుబ్ధ సర్కారులు మిషనరీ లేఖను వ్రాయుచు, వ్యవహారములను జాగరూకతతో పరిశీలించుచుంటిమనియు, తగిన సమయమరుచెంచినపుడు వీనియందు జోక్యము కలుగజేసికొందుమనియు, స్వల్పసేనాని వాగ్దానము జేసెను. తెల్లనల్ల విభేద మితిరున చెలరేగుచు, భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నణగదొక్కచుండ, సామ్రాజ్య మనియు, న్యాయ మనియు స్వాతంత్ర్యమనియు, పెద్దతబ్బముల నుపయోగించుట వలన లాభ ముండదు. సామ్రాజ్యప్రతిష్ఠను నిలువ బెట్టదలచువారు, దానియందు వ్యాపించిన అసత్యమును, అన్యాయమును పరాధీనతను తొలగించి, పిమ్మట గర్వపడిన లాభ ముండదు.

బాంబుల ప్రయోగము

డెయిలీ మెయిలుపత్రికలో "అంగ్లో హైందవు" లొకరు వ్రాయుచు, ఇండియా సరిహద్దు పాంతములందు మరల సౌక న్యయకరమగు యధము జరుగుచున్నదనియు, ఎల్లీసు సతీని పధించినవారును ఎల్లీసుకన్యను చెంగినిపోయిన వారును, ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు పారిపోయి యుందు రనియు, అమీరు గారు మరల ఆగ్రహపూరితమగు నుపన్యాసముల గావించుచున్నారనియు, కొండజాతులు తమయండ జేరవలయునని వీరు కోరుచున్నారనియు, సరిహద్దులలో బాంబులను వైచుటవలన ఈజాతులు బ్రిటీషువారికి ప్రతికూలురగు చున్నారనియు, బ్రిటీషుప్రేర కిదివరకుగల రక్షణ విపులు లేదనియు, సూచించిరి. డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఈలేఖను

గూర్చి వ్యాఖ్యానము జేయుచు, బాంబులను విసరి కొండజాతివాండ పిల్లలను చంపుచున్నందులకు, శ్వేతప్రేల మానరక్షణము వల్ల భారతీయుల బట్టుదల తగ్గుట వర్యవ సానమరెన్ననని తెలుపుచున్నది. క్రూరకృత్యమును నాగరికమాలచ్యుదము నగు బాంబుల ప్రయోగమును బ్రిటీషుపైనికు లెంతెల్వరలో మానుకొనిన, అంతమంచిది. జర్మను లిట్టికార్యముల గావించినపుడు నాగరికప్రపంచ మంతయు వారినినిరసింపెను. ప్రస్తుతసమయమున డెయిలీ మెయిలుపత్రికవంటి తీవ్రపత్రిక గూడ, బాంబుప్రయోగకర్తలని నిరసించుచుండ, దీని నామోదించుట ఇంగ్లండులో నేకశతమవారికయినను దూరమము.

లిబరలు పక్షము

లిబరలుపక్షమువారు పెద్దప్రయత్నము జేసి, ఇంగ్లండునంద ను హిందూదేశమునందను, శాసనసభలోను వెలుపలను సక్రమాందోళనమును తీవ్రముగ కొనసాగించి, మరొకన్ని సంస్కరణముల బడయవలయు నని, చింతామణిగారు గోరిరి. ప్రస్తుతసంస్కరణములు విఫలమయ్యె ననివీరే సూచించియుండిరి. ఇంకను సక్రమాందోళనమువలన సంస్కరణాభివృద్ధి ఎటుల గలుగునో వీరు చెప్పుయిరి. సక్రమాంధోళన మనిన మరొకన్ని విషయములను మరొకన్ని ఆర్థిలను ఫమింపుటయే. మరొకన్ని ఆసమృతీర్యానముల గావించుటయే. స్వరాజ్యసిద్ధి ఇట్టికర్తవ్యులవలన నెన్నడయిన గలుగునా? చింతామణి గారు ఆనుభవపూర్వకముగ సందర్భముల గ్రహించియు, నిష్పలమగు కర్తవ్యులను మరల సూచించుటవలన నేమలాభమో తెలియదు. లిబరలు పక్షమువారు అనుభవములవలన, క్రొత్తపాఠములను నేర్చుకొనరు. ఒక్కొక్కమారు విరక్తి జూపినను, అది చిరకాలము నిలువదు. ఎంతసేపయినను పాఠకులపై నాధారపడుటకు వారు సమ్యుత్తురుదాని, ప్రజాశక్తియందు గల మాహత్మ్యమును వారు గ్రహింపనేరరు.

జాతీయపతాకము

నాగపురమునందు జాతీయ పతాక గౌరవ రక్షణము నిమిత్తము జరుగుచున్న సత్యాగ్రహ దీక్షపై, కాంగ్రెసు నేత్రంగుకమిటీవారు సానుభూతి గనుబడిరి. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువా రిషయమై దూరమాలోచించి, దీనిని ఆఖిలభారతసమస్యగ పరిగణించి, తగు ప్రతిక్రేయలను నిరూపించుట యవసరము. నాగ పూరు సత్యాగ్రహము, ఒకసంఘమునకుదాని, ఒకపక్షమునకుగాని, చెందినదిగాదు. అన్నిసంఘములవారును, అన్నిపక్షములవారును, జాతీయపతాక గౌరవమును రక్షించుట విధి యగుచున్నది. జాతీయపతాకమున కవమానము గలిగిన, దేశమున కవమానము గలిగినటు లగును. నాగపురము, జబ్బులుపురములు భారతమాతృ గౌరవమును కాపాడుచున్నవి. వీరి ప్రయత్నముల కెల్లరును తోడ్పడుచో, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము ప్రపంచమునకు వెల్లడి గాగలదు.

అకాలీలను హింసించుట

అకాలీభియుదీలను హింసించినమాట అసత్యమని వెల్లడిజేయుచు, వారితలలపై చలినీళ్లు క్రున్న రింపబడెననిమాత్రము ప్రభుత్వప్రకటన మంగీకరించుచున్నది. ఇది సరియగునా? అకాలీలు జాయటకువచ్చి తేనిపోనీధలకు కల్పించి, జంబులు అధికారులపై కాత్తివ్రుమును మోపిరిని, తగ్గప్రకటనము చేలుపుచున్నది. అకాలీలను దారుణముగ మోదినసం

గతి యబడ మని సూచించినది. కావీశాసన విచారణ సంఘము నేర్పరచి నిర్ధారణ జేయనిది, ఇట్టి ప్రకటనలు ప్రజలలో నమ్మకము బుట్టింపజాలవు.

భస్మలేరిం ఆశ్రమము - ట్రీప్లి కేను :- ట్రీప్లి కేను మత్తుకొత్తచెట్టిబిడ్డలొడవు దాక్తరు జి. కే. రావు గారు బీదలకు ఆచితమగ ఆయుర్వేదవైద్యునికొన్ని నోటుచున్నారు. వీరి క్షయంబులో ఆదిశండియు ఆయుర్వేదవైద్యము ప్రధానమలో నున్నది.

నిగువర్తిశ్చేజిసంగీతసభ - మారిక ధాకాలక్షేపం:- శిరుశిశ్మణి షెంకటాచల వైద్యవిధి 1001 య గృహమున యానెం 27 వ తేది ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4.30 వ ప్రవృత్తి శిశ్యవాధిభాగవతర గారు - మద్రాకళ్యాణము ను గూర్చి మారిక ధాకాలక్షేపము జేసెదరు.

శ్రీ పుండలిక వరదసభ:- వైస్స పురి - గోవిందక శాయనిశ్చి 62 వేది వైస్స శావయ్యశెట్టి గురుసామిశెట్టి ఆంధ్రులవలె కావ్యాయమునందు, శిరోశివులకు పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారివ్యవస్థలను ప్రవృత్తి వి. శ్యామచార్యుల - మారికల. 27-5-28 శినివారరాత్రి 9 గంటలకు - రావాయణ కథావలియందలి - "గరుడ గర్భభంజం" అను మారిక ధాకాలక్షేపము జరుపబడును, భక్తవర్ణనదరు విచ్చేయ ప్రార్థింతు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

కాకినాడ సన్మానసంఘసమావేశము
ఈనెల 21 వ తేది సాయంకాలము 8 గంటలకు కాకినాడలో వైదా కంకటాచలతి పురమండలమున 28 వ భారత దేశీయ మహాజనసభావ్యవస్థలను నార్మనిస్వభావకర్తలవారు సమావేశమైరి. శ్రీయత యల్లాజోన్యుల కామేశ్వరరావు గారు ఆగ్రాసభావ్యవస్థలను వివరించిరి. ప్రారంభముగా విర్సాట్టు చేయటను గూర్చి ఆచార్యులములు జేయబడెను. ఆ.క. ముడెకవారమున ఆహ్వాన సంఘసామాన్యసభ (జనరలు బోడిమిటంగు) కాకినాడలో జరుపబడుట తీర్మానింపబడెను.
"ఆంధ్రపత్రిక", "స్వరాజ్య", "హిందూ", "న్యూఇండియా", "జెడ్జి నోట్", "భామినిపత్రిక", "శ్యామ్మోక్షత్రీకలలో, ఆహ్వానసంఘ సామాన్యసభా ప్రకటనములు చేయటకు తీర్మానింపబడెను.

స్థలము కలకత్తా రా సామానులు సంపాదన చేయటను గురించి యితర తీర్మానములు చేయబడెను.

తత్వణమే సభ్యులుగ జేరవలెను

ఆహ్వాన సంఘమునందు సభ్యులను జేర్చుటకు వివిధ విధానములు సంపాదించుటకు ఈ సంఘసభ్యులు కొందలు యితర వాయులలో గలవియవారమునందు యా జిల్లాలోని తాలూకాలలో గుంధారము చేయబడు ప్రాన్ని జట్టులకు విప్పి వైపుచున్నార. కనుక యాజిల్లాలో ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు కాదలచినవారు ఆయాస్థలముల సంచారము జేయు వారి కక్షయిండిగాని. ఆయా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యస్థానముల నుండిగాని పరాఖాస్తు ఘోషముల దీవీకొన గురితములలో లూర్రీగేనెం యియ్యలెనని కార్యదర్శిలు కోరుచున్నారు. రాఖోష్ ఆహ్వానసంఘ సామాన్యసభలో మిగుల మాఖ్యములగు అంశములు తలొడిగింపబడును గనుక ఆహ్వానసంఘసభ్యుని జేకియమహాజనసభాభ్యుత్థిని యొక్కతాచేయబడును; గనుక చాక్ 20 వ తేది తొపుననే చేందలచినవా రెందరును ఆహ్వాన సరిఘసభలో వెంటనే సభ్యులగు ప్రేలు పురుషులుకూడా చేరవలెను. దిరిఖాస్తు లన్నియూ ఆహ్వానసంఘవర్త్యవ్యక్తులకు వంపబడవలెను. సభ్యత్వమునకు పంపా కినిము రూ.25 లు. సామ్యు యాత్రిను సంఘలో భాగికి (లేదవరుదో) చెల్లింపబడవలెను. కార్యనిర్వాహకసభ్యులలో గొందరి యభిప్రాయముబట్టిమాద విశిష్ట బిక్కెట్టు అన్నియు స్థలమున్నంతవరకు ముందుగ యితర రాస్థులవారి కియ్యబడును. జేకియమహాజనసభ (కలిదిగులుగ నెన్నుకొనబడువారు కొలదిగనందురు - కనుక యారాస్థి) పునందు కాంగ్రెసుకు మాడగోరువారు చర్యలు విసగోరువారు ఆహ్వానసంఘములో సభ్యులుగా చేరవలసియ్యున్నది. (స్వీకృతి విలేఖ కాకినాడ - 24-5-28)

విభజనసూచనలు

దీనికి తరుణోపాయము

స్వర్ణము సేనాని అభయము

సామీపప్రాచ్య సమస్య

విషాదకరమగు పరిస్థితులు

అగ్గోరాలనున్న అశ్వపుక రాజువారి ప్యూరినుకు
బోవుచు లానేనులా దిగి ఇస్మిరుపాష గారిలో నిం దారగించితి

నిజకారణము

ఆగోష్ఠాందవుని యభి పాయము

మనము సరిసాధులలో విలాసార్థముగ బాంబులను
వేయుటచే పిల్లలు, స్త్రీలు చనిపోవుచున్నారు. దీనికి ప్రతి
క్రియగ భారతీయులు ఆంగ్లస్త్రీలపట్ల దౌర్జన్యమును వహించ
వలసినశ్చననియు అంత శ్రావణము జూచుటకు కారణమని మన
ము నమ్మక తీరదనియు ఇకనుండు బాంబులను వేయునపుడు
స్త్రీలను పిల్లను అవలకు గొంపోవుటకు అవకాశ ముండునటుల
ముందుగ మనము తెలియజేయవలెననియు దేయి లీ మెయిలుకాశ్ర
క వ్యాఖ్యానిన మొనర్పుచున్నది.

ఆల్ఫరుషాటు మోటారు ప్లూదము

గ్రీకు తురుష్క సప్తపరివారములు

అధ్యక్ష రాజకారి ఇన్స్టిట్యూషన్ కలిసికొనుటలో
రాచకీయగుంబంధము లేదనియు శాస్త్రార్థముగ వలసికొను
చున్నారు.

సోవియటులు బ్రిటనుకోర్కెల మెప్పుకొనుట

లిక్కిల్లు, ఆధారాతి మే 23:—క్యాసిక్ గాడు విజ్ఞానం
 శాస్త్రాలయముదగ్గర కర్జుక్ ప్రభువుతో ముట్టాడెను. సోవియటు
 ప్రభుత్వమువారి ఉత్తవును కర్జుక్ ప్రభువునకు అందజేసిరి.
 రషియనులు ఇటీవల తెలియజేసిన సంగతు లన్నియు శ్వ
 రలోనే క్రొత్త మంత్రివర్గమువారిచే అలోచింపబడు ననుకొను
 చున్నారు.

ఐరిషు పరిస్థితులు:

చీవాలో లీచెంగు దొంగలపై సేవలకు ప్రయోగించుటపై పీకింగు శ్రుభక్త్యనుబాద నశ్చయించుకొనినది తెలియుచున్నది.

ఆక్రమణ రూపుప్రదేశము

కమ్యూనిస్టుల దొంగి

పోలీసుతో డికొనుట

మైసూరు ప్రధాన విలేజ్ కలెక్టరునుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

కమ్యూనిస్టుల ప్రచలనము గత్యేక కర్మలో చిట్క పరిస్థితులను కలగజేసెను. ఇచ్చట పురజనులను పోలీసువారు ను కలవడిరి. రైలువేగదగ్గర యుద్ధము జరిగెను. కొమ్మివారులు కొరదాలతోడను, చే ట్రోళ్లతోడను పోరిరి. ఒక ట్రాంబుడియు అగ్నిని చల్లార్చు యంత్రము నాశమైనది. ఇద్దరు చని పోయిరి. 22 గురికి గాయములు తగిలినవి. రాత్రి జనమును ఆపుటకు మా తరమాగాదని ప్రెక్ట్రీగడు నిక్కను చల్లార్చుటలము. బెల్లెను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి.

పోలీసువారితో పోరాడిరి. ఒకపోలీసువాడు చనిపోయెను. తరువాత పోలీసువారు ఎక్కువ దళమును రప్పించి మాడుగుల లవరకు పోరాడిరి. ప్రభుత్వాధికారులే విజయులైరి. ఇద్దరు పోలీసువారికి చనిపోవునట్టి గాయములు తగిలినవి. 4 కమ్యూనిస్టులు కాల్చి చంపబడిరి. 40 మంది తీరగారు లైరి. 27 గురు వైద్యాలయమునకు గొంపోబడిరి.

బాగుగోరులు దగ్గరనుండి పోరాడిరి. కమ్యూనిస్టులు తీర గాల్చు లైరి.

ఈ చిట్కలను అంతమొందించుటకు నర్తకసంఘము వారు ప్రయత్నించిరి కాని వ్యర్థమై.

కలెక్టరునుండి ఇంకొక 900 మందిని వెదలగొట్టుటకు అంతర్విమండలి ప్రాతినిధ్యమును తీర్మానించిరి.

హంగేరియన్ నష్టపరిహారములు

ఇటలీ బ్రిటిషువిధానము నిరాకరించుట

ప్రత్యేక నష్టపరిహార సంఘము టి హంగరీ కంపెనీ చున్నది. నష్టపరిహార సంఘమువారు ఇటలీబ్రిటిషువారి విధానమును నిరాకరించిరి.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గము

తయారగుచున్నది

మార్పులు లేననుచున్నారు - విదేశాంగ

కార్యదర్శి వదవి

లండన్, మే 28:—రాత్రి 11-40 బోస్టాగారి మంత్రి లండను వారికాఫీసులోనే ఉంచబడుదురని తెలియచున్నది.

కార్యక పక్షములవారి ఖండనములకు తాగుటకు యూనియన్ల వర్గమువారు తందడను ఒకపక్షముగ ఏర్పడుట కిజేమంచి తరుణముని ప్ర్యాకృతిపాల్గొనువారు నమ్ముచున్నారు.

చాంబర్లెనుగారు లండనుకు రాగానే ఆయనకు బ్రిటిషీలు నిచ్చెదరు. కామన్సుస్థలో ఇతడు ఉపవాణికుడుగ నుండును.

జేకీయకార్యదర్శిగ (బ్రిటిష్ గౌరవ యుండురనియు కర్మలు ఆమరీగాకి కోశాధికర్యము నిచ్చెదరనియు తెలియచున్నది.

డెబ్బిప్రభువు యుద్ధ కార్యాలయములోనే యుండును. కర్మలు పెన్సిల్వేనియా ప్రధాన నాయకుడుగ నుండును. రాబర్ట్ సిసిలు ప్రభువునకు క్రొత్తపాలనములో, ఎట్టియద్యోగమును ఇవ్వకున్నను, పాల్గొనును.

కోశాధికర్యమును తన కిచ్చెదవన్నమాట అసత్యమని హర్షుగాడు తెలియజేసిరి. ఇది నిరాధారమైనదని.

కక్షప్రభువు విదేశాంగ కార్యాలయములోనే యుండును. ప్రభువులసభలో ప్రభుత్వపురస్కార పనిచేయును.

ప్రాంట్ బ్రిటిషువారు నున్నదయముతోనే ప్రవర్తింప నున్నాడని చెడకుండగ నుండవలెనని బాల్టిక్ గారు పాయింట్ గాగారికి తంజినీరి. అటులనే జేసెదమని పాయింట్ గారు తమ ప్రత్యుత్తరమున అభయమొసగిరి.

ప్రెంచి అమెరికను పత్రికలకు బాల్టిక్ గారిని ప్రధాన భూమి నిమగ్నించుటకు అమెరికనుచున్నది.

రూపులో కమ్యూనిస్టు అల్లరులు

లండన్, మే 24:—చార్లసుండు గోల్ఫ్ క్లబ్ లో కమ్యూనిస్టుల అల్లరులు ఉత్పదనముగ నున్నవి. 5 గురు చని పోయినందు 56 గురు తీరగారులైరియు గత్యేక కర్మలో కమ్యూనిస్టులు పోలీసు కేంద్రస్థానము నాశమించిరియు ఎట్ల జండా నెత్తి రని యుదు కా జనముల వై న ను త్రాగుదు దుకాణములవై నను చా డి సర్పి రని తెలియచున్నది. వరానులు పోక్యము కలగజేసికొనుటలేదు, పనిలేక సమ్మెకట్టవారును పోలీసువారును డికోనుటచే ఇద్దరు చనిపోయిరియు 28 మందికి గాయములు తగిలినవియు తెలియచున్నది. 24 గురు చనిపోయిరి తెలియచున్నది. పోలీసు వారు అల్లరుల నాశలేపోయిరి. పెన్సిల్వేనియాలోని సత్తెయటకు ఈ అల్లరులు బయలుదేరినవియు ఇట్లు ఎత్తివేయుటకు పరానులు పోక్యము కలగజేసికొనుటల జేయుటకును అల్లరులు జరిగినవి కమ్యూనిస్టులు తెలుపుచున్నాడు.

చార్లసుండు జిల్లాలో 4000 మంది సమ్మెకట్టి రనియు ప్రతిదినము ఇది వ్యాపించుచున్నదనియు వరానులు తెలుపుచున్నాడు. రూపలో అందరును సమ్మెకట్టనటుల జేయుటకు కమ్యూనిస్టులు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. రూపులో వనినాం ద్రోబిల్లి ప్రభుత్వము అని ప్రకటించుటకు ఆలోచించుచున్నార. రూపులో మరల వైద్యులను, తంతులను తెగగొట్టుటకు ప్రారంభించిరి.

బాల్టిక్ గారు యుద్ధ సమయమున బ్రిటిషు యువకులు జేసిన త్యాగమును చేతులెసి ఎరిగి తనకున్న సామ్యుల్లో 1/2 వంతును ప్రభుత్వమువారికిచ్చివేసి ఉడుతాభక్తి అన్నటుల తన నేననుజేసిరి. అని ఒకమిత్రుడు తెలుపుచున్నాడు.

మెరాకాలో తిరుగుబాటు ఒకర్చు జాతులవై పరానులు మరల ఆయుధములను ప్రయోగించుటకు ప్రారంభించిరి. వరానుల కాల్పులను ఆర్కికదళము కరిప్పిదళము, వైమానిక దళములు వెలకోబులకైతము తయారగుచున్నవని తెలియచున్నది. 200 మందిలోనిది.

వాక్యే ప్రధానామాత్యుడు దివి కేగిరి.

ప్రచారము నిమిత్తము స్విస్ బ్యాంకులో వాణిజ్యీగాడు చా డిన్ 1500000 ప్రాంతులను స్విస్ ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికముగ తమ దగ్గరనే యుంచుకొనిరి. (ఇంగ్లీషు)

మైసూరు ప్రధాన రెండు పెన్సిల్వేనియాదని ప్రకటించుచున్నాడు.

కనియూభారతీయులు

ఈనెల 20 వ తేదీని కాంగ్రెసు సంఘమువారి యజమాన్యమున పూనాలోజరిగిన బహిరంగసభలో కనియూనుండి వచ్చిన జేకాయగా రుపస్థానించిరి. కనియూలోని తెల్లవారివర్గము ఆక్రమము ఆదారకనమువారి తెల్లవారితో చేరుట అస్థాయము. అవటి భారతీయులపట్ల నీకభవారు సానధూరిమాపుచున్నారు. అసహాయోద్యమకారణములలో కనియూ భారతీయులనీతిగూడ చేర్చి వారి యిబ్బంతులను తొలగించుటకు ట్టి ప్రయత్నము జేయవలెనను తీర్మాన మాధ్యలో నామోదింపబడెను. (ఆంధ్ర)

డాక్టర్ స్టారుగారు

ప్రార్ కరిగారు కలకత్తాయూరపియనుసంఘ ఉపాధ్యక్షులకు పినువకుండి ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుచు వందనములన్నియు నిక్కయముగ తనకన్నివిధముల తోడ్పడిన భానులకే ముగగవలెననియు తాముసరహద్దుకావలి ప్రాంతముల తిలించు సభకాశము కలిగినందుకును మిస్. ఎల్లిను కృతజ్ఞమున పాల్గొనగలిగినందుకును సంతోషించుచున్నదని తెలిపిరి.

మిక్కిలి మేలైన రకము

మిక్కిలి తక్కువధర సర్వస్వ-టిదు కొనుగత్తుడు ప్రతిగాలకు ఈ రెండువసతులుగలవు.

BEST & Co Ltd.,
Post Box No 63 MADRAS.

వాతావరణస్థితి

1923-సంచి మేనెల 25-వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	కర 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	కర 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	కర 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	మే 1-వ తేదీనుండి వర్షము
గోపాలపురం	91.2	81.0	...	0.55	1.81
కోరాపుట్	89.2	69.9	...	8.16	0.14
విశాఖపట్నము	92.4	76.6	0.55	2.82	0.51
కాకినాడ	95.5	82.5	...	0.80	1.10
మచిలీపట్నము	98.7	88.2	...	0.14	1.52
గుంటూరు	100.0	82.5	...	1.54	0.77
కర్నూలు	108.1	72.6	0.88	0.91	0.45
బళ్లారి	100.5	74.8	0.87	1.81	0.90
అనంతపురం	101.5	77.6	...	0.72	1.46
కడప	107.0	84.0	...	0.82	1.80
నెల్లూరు	98.1	80.1	...	0.27	0.74
మద్రాసు	92.7	81.8	...	0.08	1.82
కడపూరు	92.6	80.5	...	0	1.19
తెలూరు	100.4	80.9	...	0.77	2.12
సేలము	92.7	75.6	...	5.98	0.12
కోయంబూరు	96.2	71.5	...	2.80	1.05
తిరుచనాపల్లి	101.0	79.1	...	1.14	8.06
నాగపట్నము	91.7	89.8	0.02	0.18	1.80
పుదుచ్చోటి	100.1	78.0	...	0.52	2.80
మధురై	98.8	78.9	...	1.81	8.17
పొంబే	94.0	79.8	...	0	2.88
తిరునల్వేలి	...	...	0.04	1.79	2.09
తిరువేంగుడు	87.2	77.8	0.02	1.09	8.90
కొచ్చిన్	88.6	77.9	...	2.74	9.90
కాలికట్టు	90.0	77.1	...	1.81	7.24
మంగళూరు	90.8	81.7	...	0.87	8.96
వెంగుళూరు	90.8	67.6	0.44	5.66	1.18
హస్సన్	88.2	67.2	...	8.21	2.56
మేకలూరు	78.8	65.8	...	4.09	2.26
రైచూరు	102.8	76.1	0.07	0.51	1.04
ప్రొత్తాకాట్	104.1	78.8	...	0.48	1.80
కాళహస్తి	81.9	78.8	...	0	1.71
కర్నూలు	88.7	81.0	...	0	0.40
బొంబాయి	91.8	81.9	...	0.02	0.28
హాలాపురు	104.9	76.7	0.28	0.28	0.81
కొడైకనూర్	65.4	58.2	0.52	10.68	1.48
ఉత్తరమండలము	70.7	51.8	2.11	6.98	1.41

సకాశము:—విశాఖపట్నములో 0.55 అంగుళముల వర్షము కురిసెను. మేఘములు వ్యాపించుచున్నవి. కర్నూరులో 4.5 నుండి 7.5 డిగ్రీలవరకు మామూలుకంటె తక్కువ. విశాఖ పట్నములో రాత్రివేదిమి 4.0 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—కర్నూలులో 0.38, బళ్లారిలో 0.87 అంగుళముల వర్షము కురిసినవి. కొంచెమువర్షముగ నున్నది. బళ్లారిలో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేదిమి 0.6 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో 2.8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటక:—నెల్లూరులో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. కడపివేదిమి 8.5, 7.4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ప్రాంతావారు:—రాజమహేంద్రవారి కొంచెము చివరకు పడినవి. రాజమహేంద్రవారి రాత్రివేదిమి 2.7 డిగ్రీలు తక్కువ. ఎన్. ఆర్. యు, సామ్రాట

కాశావరణ కార్యకర్త

ఎల్లిను-ఎట్టినికృంధమునకును లోనుగాలేదు

వెనుక 22 మే:—ఎట్టినుకృంధము అగ్రధీశుంపువారు ఎక్కువనిపోవుటకు నుంచి కొన్నివసతులు బయలుదేరి పని కొంతదమిర్చులు ఫిపుకమివనకునకు వెలిసిరి. ఈవసతులం డెట్టి సత్యమును తేదనియు, ఎల్లినుకృంధము ఎట్టి కారీకరదాగాని బలవంతము గాని గలగజేయవలె తేదనియు మానసిక క్షేమమున ఆపె చాంత్రేయతో భరించెననియు చిపుకమివనకు క్షేర తీరినెడు.

వ్యవసాయశాఖ ప్రకటనము

గుంటూరుజిల్లా రైతులకు యెరువులవిషయమైనవి

చేతల యెరువు సూచక ఫార్మ్స్ (భాగ్యసాగము)

ఈ రెండు యెరువులు తెనాలి తాలూకా అగ్రిల్చు లోడినుకొన్పేటగుండు దొరవరం. ఆది తెనాలిలో కాలం లకు పడమరగానున్న మేదీ ఇండ్లవద్ద మునిసిపాలిటీవారి పెంకు టి.బి. పేటబడియున్నవి. వీటికి చావునది దరిభూమి కంపులున్నారు గాని ముందు వైకమిచ్చిన వారికి యిశ్య బడును. చాకిలకు ఇయ్యబడవు. ఇవి సర్కారు రైతులకు తెలియనందున వారి తెప్పించి కొనవలయు అయ్యున్నారని గాని లాభమునకు గాదు.

చేతల యెరువు

ఇది కృష్ణమహానదీ తీరమున పడమరలో చేపట్టి వాటి నుండి చిమురుతీరిన పిప్పి, చిమురు యెరువును భూమిలో తిరిగి పంపించుట; గనుక చిమురు తీరిన చేపట్టించి యిప్పి భూమికి శ్రేష్ఠము ఇది మాగానికి ఘంటసాలవలె మైదాముకి రెండు పైలాలు, దీని భూమికి రెండు పైలాలు కలవలసి యందును, పసుపు, మెంక, పొగాకు, పైలెట్లన్ను నిప్పు, నారింజ, మామిడి, కొబ్బరి, కన్నె రాచెట్ల తన్ను చాల లాభకరమైన యెరువు. ఇది తెనాలి (గోదావరి) యెరువులు అయ్యి గడియెద్ద బస్తా 1-కి ౪ ౦-౦0 చొక్కరు యయ్యబడును. వీరిలో మొదలు పంటనకుది థి చేయు పదార్థము కొండు (తెనాలి, భాగ్యసాగము) యున్నది. ఇది మాగానిలో పెట్టి దాక్కి దున్నునవలయుగాని, వారు నాట్టుటకు ముందు గాని చల్లవచ్చును.

బస్తా-112 పౌం (సాండ్రెయిలు).

సూచక ఫార్మ్స్

ఇది యెరువుపొడిని సంధి (చావకముతో కలిపి) చేసిన సాగును. దీనిలో పంటను (గింజు) కృత్రిమము పదార్థము (క్రొవ్వు రు) మాత్రమే యున్నది. కనుక యీ యెరువు మైదు యెరువు నగావెగి పంట తెలిపావు భూమిలకును, ఆకు యెరువు, గొర్రు మంద, పందివెంట, అనుకపు, కేళకనగ, వేపగొర్రా పిట్టవే యభూమికిని చాలాయుపయోగము. ఇది కూడ నాటుటకును చల్లవలెను. యకరము 1-కి 30 బస్తా చొప్పున వేయవలెను. దీని ఖరీదు బస్తా 1-కి ౪ ౦-౦0

వీని విషయమై యింకా యెరువులకు తెలిసికోవల యున్నను తెనాలి అగ్రిల్చులో డిమాన్డ్ స్టేట్ గారిని కలిపి మాట్లాడినా, వారికి (వాసిగాని తెలిసికోవచ్చును. ఇంట్లో కృత్రిమమునకు పదార్థమును ఇనుపకాగిత, పచ్చియెరువులు, విత్తనములు కొత్తరకము కలిపి విత్తనములు, కన్నె రాచెట్ల వాని యుద్దవోరకును. కృత్రిమము (క్రొత్తరకములవిషయమై యెరువు పా కాలసీయున్నను వారికి తెలిసినంతవరకు సలహా నశిత మాగా యిశ్యబడును.

(సం) జి. సీతారామశాస్త్రి కృత్రిమము ప్రకటనకు, తెనాలి

విలేజ్ ఆఫీసర్ల కొక విజ్ఞాన

వికవర్తము లేనట్టియు దురదృష్ట లగునట్టియును, విలే జ్ ఆఫీసర్ల జీతముల ఆభివృద్ధి వర్తకాల విషయమై చాలాకాల మునుండి పాటుపడి శ్రమల కొద్ది మనకష్టములను గనుచు నున్నాగా నై ఆధికారులకు విన్నవించి ఆసేక చతుర్పాతములకేర మనకొరకు వారిశాక్రయించి యెదో కొంత జీతమును వృద్ధిచేయించినందుగాను, యీ ఆయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారి యెదల కృతజ్ఞత కనుపర్చుటలనీ 25 మునిలేజ్ ఆఫీసర్ల యందు న్నుది. వీరు మనకొరకు బోధనాదీక్షకున్న, గవర్నమెంటువారి కద్దకున్న, డిప్యూటీవనరు వల్లెనప్పడు ఆధికారులతో తగు గమ్యాధములు చెప్పి రాజధాని కనవరమును తమ స్వంతపని కి వలెపాటుపడి పనిచేసిరి. గవర్నమెంటు వారు వీరిరాజధానికి మెచ్చి జిల్లాకలెక్టరు దొరగారివద్ద నుండి పంపండి పండిత కమిటీ యీ ఆయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారికి జ్యూన్ నెల 2 క తేదీ 1923 సంగం కనివారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు భీమరంగరామములో దర్బారు చేసి ఆకాలందు వీరికి బహు మతిగా నిచ్చుటకు భీమరంగ దివిజనర్ ఆఫీసరువారి కద్దకుండి ఆనుకు మెమోరచ్చి యున్నది. కాన ఆ దర్బారు సమయమునకు మన విలేజ్ ఆఫీసర్ల కద్దకు భీమరంగలో హాజరై గాని పుతి కల ద్వారా ప్రచురపరచడము మూలముగాగాని ఆయనకు మన కృతజ్ఞతకు కనుపరచు కొడుచున్నాను.

ఎ. శివరావు

పాఠ్యకరణము, తదాలి.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేజ్)

గాంధీదినము

ఈనెల 18-వ తేదీ గాంధీదినమందర్భమున వాదాబ్జులలో శ్రీయుత పాల్ గోడేటి శుభము శ్రీగారి యాజమాన్యముండే యొక సభ జరిగెను. ఈసభ ప్రారంభమున కృత్రిమ వర్ష మారంభించెను. ఆయినకృత్రిమ వర్షకు విచ్చేసినవా రెవ్వరును కలవలేదు. కాకినాడనుంచి ఆదివారముననే ఇచ్చటికి వచ్చిన మంతపాకొంగ య్యనాయుడుగారును బులుకు సాంబము శ్రీగారును నువ్వన సిందిరి. రంగయ్యనాయుడుగారు కాగనోల్లంపునకును గరించి యు వాలిటిస్సు గురించియు తెప్పిరి. సాంబము శ్రీగారు రా బోవు-కాల్గెనె. మహాభరతు సూర్యయు రానినయమై మన ము చేతులకలసి కృష్ణనిగూర్చియు నువ్వనసిందిరి. అభ్యర్థము గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము విషయమై చెలిసిన విషయములు జెప్పమ మహాత్ముని ఆరోగ్యమునుగురించిమంచి వర్తమానము కొరకై భగవంతుని ప్రార్థించవలెనని జెప్పి వర్షను ముగించిరి.

వెంటిటర్న నాయుడు గారు

రావుసాహెబు మాదిరిగి వెంటిటర్న నాయుడు నా లకి జిల్లాబోర్డు అభ్యర్థించిని ఎన్నిచినుదులకు వారిని గౌర వించు నిమిత్తము ఈనెల 21వ తేదీని బెనున్నాల్లలో కంచు మర్రి రామవల్లదరావుగారు ఫలహారపునిం దిచ్చిరి.

నిప్పు బ్యాంకుధరణ సంఘము

మాపురమందు 1916 సంవత్సరములో కొంతరు సంఘ సేవాపరాచలును నిప్పు బ్యాంకుధరణసంఘము నొకదానిని స్థాపించిరి. ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముండే పురమందును ఈవట్టుపట్టు గ్రామములలోను కొన్ని పాఠశాలలు జరుపబడు చున్నవి. వాటిలో పంచమపాఠశాలకును యితర వీధిపాఠశాలకును యుచిరిగా విద్యగరుపబడుచున్నది. 1921వ సంవత్సరములో సంఘమువారికి అంతవరకు ప్రభుత్వమువారిచ్చుచున్న విరాళము వదిలిపెట్టబడినది. ఆ సంవత్సరములో తిరువర్వరాల్వ నిధినుండి ఈ సంఘమువారికి మంచి సహాయము జేయబడినది. ఈ సంఘము ప్రస్తుతముతో యభివృద్ధిగా పనిచేయుచున్నట్లుగ పడకు. సంఘమునకు రావలసినచందాలు చాలవరకు వాక్కిండి యున్నది తెలియుచున్నది. ఈ కారణముచేత ఈ సంఘము చేయుచున్న సర్వోత్తములు చాలవరకు ఆగిపోయినందున చెలియుచున్నది. ఈసంఘమునందును ఇట్టి యాద్యమేమనందును అభిమానముగలవారందరు వారికి దొరికినంతిని తమ విభులను నిర్బర్తించవలసిన బాధ్యత గుర్తించవలెను. ఈ సందర్భములో బందరువాస్తవ్యులగు శ్రీయుత-ముచ్చర్ల బుచ్చిరాజుగారి మధ్య నీసంఘమున కిచ్చిన 50 రూపాయల విరాళము అమా ల్యమని చేరుగ జెప్పనక్కర లేదు.

కాశీయవిద్యాలయము

ఈ పురమందున్న కాశీయవిద్యాలయములో ఆచార్య లొనన్న విద్యావిధానములో తగుమార్పులు చేయుటకు ఈ మధ్యనొక్క యువసంఘ మేర్పరుపబడినది. ఈయువసంఘము దీర్ఘకాలముచేసి కార్మికవిద్య పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టుటకు ఏర్పాటులను జేసిరిని తెలియుచున్నది. ఈ కార్మిక శాఖను కర్వలో ప్రారంభించుటకు కలయ మూలధనముగూడ సేకరింప బడినది తెలియుచున్నది. రాబోవు సంవత్సరములో కార్మిక, వాణిజ్య విద్యాశాఖలు ప్రవేశపెట్టినయెడల విద్యాలయములో చాలమంది చేరుదురని నమ్మిక.

కృత్రిమవర్షము

ఈ పురమున శ్రీయుత జి. సుందరగోపాలరావు గారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి కృత్రిమ వర్షము జేయుచున్నారన్న వార్త ఆంధ్రమహాజనకులకు విదితము. కొంతకాల మిపురమున అర్జునకాలేజిలో రసాయనశాస్త్రీయోపాధ్యాయులుగ నుండి క్రమక్రమ ముంధకాణమునందు జేయుచు వికృతపాథకర్మ గాండ్లవాసి చిన్నతనముననే చాలజబ్బుచేసెను. ప్రథమమున అల్లోపతికు బొంపములను ప్రయోగించిరి. తరువీ, ఆయు ర్వేదబొంపముల నుపయోగించిరికాని జబ్బుపూర్తిగానివార న గాలేదు. 1921వ సంవత్సరము డిసెంబరు 11 తేదీని శ్రీగోపాల రావుగారియొక్క కృత్రిమవర్షము ప్రారంభించిరి. సుమారుక నెలకొని వీవైద్యకీర్తి ప్రకారము జరిపినపిమ్మట కొంత వరకుగుణముగనవడినది. 2వ సంవత్సరముకాలము ఫలములను మా త్రమే, అహారముగానిచ్చి, ఈవైద్యవిధానము శ్రేష్ఠమైనదనియు, దీనిని విశేషముగా ప్రజల కలగించింపవో వ్యాధిగ్రస్తులైనవారు పూర్వార్థమగు సంపాదించుటయేగాక, సామాన్యముగా

వ్యాధులు మనుష్యులదరి జేందనియు కర్వగారి యభిప్రాయము. సామాన్యముగా మిగిలిన అన్ని విధానములను ఉపయోగించి విఫలమనోరథు లైనపిమ్మట ఈవైద్యమునకు శరణు. అట్లుగాక ప్రారంభముననే ఈ కృత్రిమవర్షము నుపయోగించిన యెడల కర్వలో నివారణయగును, గోపాలరావుగారికి వరకు బోదకాలు, తుడు, కుప్ప మొదలగు ఘోరవ్యాధులను బాగుజేసిరి. వీరు కృత్రిమవర్షముయొక్క శ్రేష్ఠతను, నిరూపించు నుద్దేశ్యములతో నొక చిన్న అనుపత్రిని వెల్లడి. వీరుల కుచిక్షముగా వైద్యము జేయుట కేర్పాట్లు చేయు చున్నారు.

శ్రీ పార్వతీ పరమేశ్వర పరీణయాత్నము

రేటూరు-బాపట్లతాలూకా

రేటూరు గ్రామవిశ్వబ్రాహ్మణ సభ్యులు పార్వతీస్థులగు వెక్కండ్రసహాయముతో ననుసరించి వైశాఖ బ ౯ బుధవారం మొదలుకొని యెరుదినములు శ్రీపార్వతీ పరమేశ్వరపరీణ యోత్సవము రేటూరు గ్రామమున బాజ్జేగియమానముగ వేరే వేర్చిరి. విశ్వబ్రాహ్మణసభ్యులు దాదాపు మున్నూరు జనముకంటె వెక్కువమందివిచ్చేసిరి. శ్రీబానాద వెక్కండ్రుచిచ్చిరి. ఇమ్మ హాత్మనము బ్రహ్మశ్రీ పూండ్ల చింతరాచార్యులు వారి యాధిపత్యమునను బ్రహ్మశ్రీ కురుకేటి గ్రహరాచార్యులవారి యాజమాన్యమునను బ్రహ్మశ్రీ కడపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారి యధ్యక్షత్వమునను, బ్రహ్మశ్రీ శ్రీగిరి చెన్నబసవేశ్వరశాస్త్రి నందూరు పార్వతీశ్వరాచార్యులుగార్ల యుపద్రవ్యత్వమునను బ్రహ్మశ్రీ దివిసాంబకదాసువర్యుల కథాకాలక్షేపము లకు, బ్రహ్మశ్రీ నల్లపాటి బ్రహ్మనందం, కొనూరి రత్నయ్య కథ్యులు లభ జన గా నానందములను, నోలూడించిరి. క్రమక్రమమున ప్రారంభోత్సవమును, కృతీయదినమున కళ్యాణోత్సవమును, పంచమదినమున పూర్ణాహుతి, పట్టాభిషేకోత్స వమును, కడమసమయములయందు కథాకాలక్షేపములు, వేద ప్రవచనములు పురాణాంతములు, గ్రామోత్సవములు, భజనకాలక్షే పములు మిన్నంది భోగకాలములను జరుపబడినవి. అనంతర మైన పండితులకు సంపూర్ణసత్కారములు జరుపబడినవి. నాల్గవదినమున సాయంకాలమునందు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీగిరి చెన్నబసవేశ్వరశాస్త్రిగారిచే స్వాస్థానము జయప్రథముగా జరుపబడినది. రేటూరు విశ్వబ్రాహ్మణ సమాజమువారు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

నాయకుల పర్యటనము

శ్రీయుత పున్నర లక్ష్మీనారాయణ, అంచె కరయ్య, కన్నెగంటి నూర్యనారాయణమూర్తి వాడరి గల్లపూడి సీతారామయ్యశాస్త్రి గార్లు జిల్లాలో పర్యటనము చేయుటకు ౨౦-౧-౨౩ బయలుదేరి యిక్కడినుండి తెల్లరి. ౨౩-౧-౨౩ మధ్యాహ్నం ౧౨ గంటలవరకు వాలిటిల్లు ౨౬ తిలక్ నిధి కనూలు రూ ౪౧౦-౦౦ ఇన్ని ప్రాంతములలో వాలిటిల్లుచేయు తిలక్ నిధికి విరాళములనుగియు కాంగ్రెస్ పకు తోడ్పడప్రార్థితులు. ఈమొత్త ముతో యిప్పటికి తిలక్ నిధి మొత్తము (కాశీయవిద్యాలయములకు ప్రత్యేకించిన ద్రవ్యమునకు) రూ ౨౪౧౬౭-౦౦-౦ వాలిటిల్లు ౧౨౦ కనూలు మొత్తం రూ ౧౬౧౬౭-౧౩-౦ మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, కార్వకర్మ.

కనూలు మొత్తం రూ ౧౬౧౬౭-౧౩-౦

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య,

కార్వకర్మ.

* * * *

జిల్లాసంఘసభ్యుల యెన్నికలు

ఇంతవరకు జిల్లాలోని అన్ని ఫిర్కాలనుండియు జిల్లా సంఘసభ్యుల యెన్నికలు జరిపి తెలియవరచలేదు. గ్రామసంఘ ములు ఆఫిర్కాలలో స్థాపించినటులుకూడా తెలుపలేదు. ఇది విచారకరము. కాబట్టి ఆయాఫిర్కాలలోని ప్రజలు, కాంగ్రెస్ అభిమానులు తక్షణమే గ్రామసంఘముల నెలకొల్పి అందరిని కాంగ్రెస్ సభ్యులుగ చేర్చి జిల్లాసంఘసభ్యులను యెన్నుకొని యీ కార్యాలయమునకు తెలుపప్రార్థితులు. ఇటుల చేయని యెడల గాంధీ ఉద్యమమునందు ప్రజలందరికి ప్రాతినిధ్యము లేక బోవుట కలగింది అట్టివారికి నష్టములు కలుగునని వ్రాయ నవలసినది.

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య,

కార్వకర్మ

మరణానంతర జీవితము

భూతభ్రమచక్రముతో సంభాషణము

భూవేంకటాద్రి బానుగారి అనుభవములు

గౌ. బి. యాజ్. బానుగారు యీ క్రిందివిషయము బాబు గారివలె భూమిగారికి వ్రాసెను:-

భూతభ్రమచక్రములో నేను గాంచిన యనుభవములను మీపత్రికలో ప్రచురించుటగాను ప్రాసంగ్యమునకు మీకు కోరి యుంటిని. మొదట కొంచెం తెలుసుకొని చూడదగినది, మీకు చెప్పినచోనిజాడ అది యితరలకు సహజము కాక గాని నుండునని నేను నమ్మితిని. గతభర్తయు నేనుంజేడ జెందినో మీకు తెలియును. నా జెప్పినవన్నీ, నేనే రాజువై నాకు చనిపోయెను. కొన్నివారములు నైవేదిక, నేను ఇండ్లందులో నున్న వెంటటి మాకు సంభర్తనములు నాతోనుండి ఆనయ న్నున నేను కుటుంబమును విడిచి యొంటిగ నున్నపుడు ననా యము జేసిన నాజిన్నగ మాకు చనిపోయెను. నేను జానితో చాలా క్రొంగిపోని నినాకాపులొకడైనట్టి అట్టితర మిసోదరుడు కౌశ్యే బాబుగారివలె భూమిగారు నాకును దయా ప్రభుత్వముండి, చూచ బోవునటులను నన్నెచున్నాను, మరణానంతర జీవితమును గూర్చిన పుస్తకముల గొన్నింటిని చదువుటకు బంపెను. జానిని చదివినపుడు, మన మనకోరుములు చాచునది తేచిన నమ్మకము లిగి మనకాంతిని అయిచెప్పెను. అయినను, నీ పుస్తకములన్నియును, నీనుకొన్నచుకొన్ని పుస్తకములను జరిపితిని.

నేను ఇండ్లందుండితిని వెళ్ళినవిదత్తులకును పనిద్రులైన నాకాకర్మచారులతో నమ్మకములగా జేయుచుని కోరితిని. ఈమిట్రుని నహాయములన, హంపైనులో నివసించుచున్న, నేను నాపుకొన్న ఒక ఇంటికి అగ్గిసరు లన్నిలో కాలితో సంబంధము గల్గెను. ఆ యిండ్ల క్రిందటి అట్టి బరు 86 లేటి ఆది వారము నాకు మిసెన్ బాస్కె అను స్త్రీతో భూతభ్రమచక్రముతో సంభాషించుట కేర్పాటుజేసెను. నాకు అయినభరము యిదివరలో తేక బోవుటలన యీసమావేశమునకు మొదట కొంచెం కష్టముండెను. కాని అకష్టములన్నియును బోయి సమావేశ మేర్పాటు జేయబడినది. నేను నాతో నామిత్రులను యిప్పుడు ఇండియా మోకామినరు క్రిందనున్న విద్యార్థుల అక్షయి కంటి నెత్తెటె యగు యాజ్. సి. నేజ్. గారినిగూడ పిలిపిని పోతిని. మేము సాయంత్రము 4.30 గంటలకు కర్నూల్ కాలిగారింటికి వెళ్లితిమి. ఆ యిండ్ల మాకును మిసెన్ బాస్కెనుగారికిని సంబంధము గలగజేసెను. అస్త్రీయధ్యక్షురాలు, మాకును సంభోషణము తొండెనాడు మిండును. అంతట మేమందరమును, నేను, నేజ్ గారు, కర్నూల్ కాలి, మిసెన్ బాస్కె, ఆ సమావేశముగ గదిలోనికి వెళ్లితిమి. లెలుపులు వేసితిమి. మేము మాకొన్నపిదప దీపములు లిపివేయబడినది. కిటికీలు వేయబడినది. గది యంతయు చిత్తుచీటి జేయబడినది. మేము కుర్చీలమీద కూర్చుంటిమి. గుండగా కూర్చున్నతేడు. ఒక్కచోట కూర్చునియుంటిమి నాకడను ప్రక్కను మిసెన్ బాస్కెను కూర్చునియుండెను. నాకు కుడి ప్రక్కను నేజ్ గారు కూర్చునియుండెరి. ఎదురుగ కర్నూల్ కాలిగారుండెరి. గామఫలకుండు గొట్టుకున్న కొంచెము పెద్దదిగ నండు బాకమాకెయ్యగ నుంచబడినది. మెడ భుజపట్టులు యెప్పుడును ఫలించలేదనియు, ఒకవేళ కఫలముగాక నికాళ జెందినప్పుడు నా మిసెన్ బాస్కెను చెప్పెను. ఆమెకు మామూలుగానప్పు అత్యుత్పన్నయెడల ఆబాక గదియట్లును తిరుగుననియు, ఆసంగతి మనకు తెలియదనియు, అగ్గియన కిరీములకునచ్చి తాకుననియు, అట్లు తాకనపుడు నీకుంపిన మును అని అనవలెననియు, అందుకన అత్యుత్పన్నదని నూచనయనియు ఆమె చెప్పెను ఇంతియక భూతాత్మలకు సంగత మిట్లుమనియు, మనముగూడ కలిసిపోడి యెడల నదిసమానుము జేయవలయునూడ ఆమె చెప్పెను. ఆమెకు మామూలుగ గనుబటు లాంక మైన పిల్లనాని అత్యుత్పన్నతో ముగా పొడుకు యెట్లును.

భూతదర్శనము

అందరమును కూర్చున్న పిదప ఆమెకొన్ని పాటలుపాడ ప్రార్థనచేసి, ఆమెతో మే మందరము కలిసి పొడుకుంటిమి. 15 నిమిషములకు పాకమీద వెళ్లుట నివరిడి తిరుగుచున్నట్లు తెలిసెను. అది మాకేరెడలులకు దాక నేలమీదపడినది. ఆ

తేట మిసెన్ బాస్కెనుతో వెతకో నూట్లూనుచున్నట్లు మేము స్పష్టముగ వింటిమి. ఆమెకులో లాంక మైన యానయుండెను. కొంత నేవైపిదప నా వెనుక ఒక స్త్రీని పొడుగాటి, యాకకు, 20 యేండ్లవాడు గిరజాలతో నీలవర్ణమున్నాడని ఆమె చెప్పెను. అది నాచచ్చిపోయిన గిరజానిగూడ అత్యుత్పన్నముల మెచ్చెను నాకుమాడొకడు చచ్చిపోయెననిగాని, అప్పుటికాయనకు 30 యేండ్లవాని, నేను మిసెన్ బాస్కెనుగారి కాతీ గారికిగాని చెప్పియుండలేదు. నాకుమాకు యాత్మ నతో మా పొడుకుట కోరుచున్నాడనియు, అంతటికై యాయనకు తేదనియు, మిసెన్ బాస్కె చెప్పెను. బానుగారు యిది నే నాత్మ నడిగితిని. నా బానుగారు చెప్పెను. వివరము. అది అప్పు నన్ను ఒబాటుకును రుద్ది ఆమె చెప్పెను. "నీకుమాకు మీ ఎదురుమై ముల లద్దుగానూన్నాడని ఆమె చెప్పెను. నాకు మాకుకు 6 ఆ 2 అం పొడుగుండి, చుట్టుచుట్టుకొన్న వెల్లుడు కలుగగి యుండెను, కొట్టకొన్నట్లుండు నాడని మీకు జ్ఞాపకముండియుండకచ్చును. అంతట నాడగగ నోక జల్లించుచు నున్నాడు గలగగనూన్నాడని మిసెన్ బాస్కెను చెప్పెను. ఆమె మెరుమాట చెప్పుచున్నదో నాకప్పుడు తెలియలేదు. ఇదియొక పిదప నాసంబంధ మేమియు జరగలేదు. నేజ్ గారివైపునకి, అయినగగ నోక పొట్టిమనుష్యుడు తలపాగా జెట్టుకొని రక్తఖచితముగ కంగి దొడిగి నిలుచుండెనని ఆమె చెప్పెను. ఇంతియగాక ఒక స్త్రీ తమనాకనుటకుంబించి తేలియును నైచి కొనియు, ఆమెఒక్కొక్క ఒకయుకకు తుండెననియు గుత అయిన యెదురునూర్చిని ఆమె చెప్పెను. ఆమె అయినగియినయా, ఆ యుకకు దాయాసోదరుడ నూడ ఆమె చెప్పెను అస్త్రీ నేజ్ గారి తో మాటాడ గూతయన్నదని మిసెన్ బాస్కెను చెప్పెను. అనాకాగది యేవోమాటలు వినిపడెనగాని, అది స్పష్టముగ తెలియలేదు. అంతట, అయినగి మనములుగా పొడుకుట తెలియకమా పొడిసవో అయాత్మగూడ కలిసిపోతునని ఆమె నేజ్ గారితో జెప్పెను. ఇదే విషయమును నాతోగూడ జెప్పెనుగాని, మనములుగా పొడుకుట ప్రాధాన్యములు లేకపోవుటచే, నాకుమాకు కిష్టముగ పొడుకుడియో తెలియకపోయెను నేజ్ గారు అంతట కిట్టి నిత్యమును ఈమెనునూ పొడుకెంతిగోకమును పొడెను. అయాత్మగూడ నమ్మెపాడుకూడ మాకాత్మరమయెను. విశ్లేషములు స్పష్టముగ వివరణపొయెను.

ఈసమావేశ మొకగంటకుగెను. దీనినిగూర్చి యింతక: కష్టపడినవిషయములేదు. అక్కడనుండి తేలిపిదప, నాకొడుకుయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరమంతయును ఆమె నాకును నేజ్ గారిని జెప్పగా, నా: క్షిర్యమయెను. ఈసమావేశమునగూర్చి నాజెరిలో వ్రాసికొంటిని. నేనివ్రాయున దంతయు అసమావేశమున జరిగినవిషయములే. ప్రథమ ప్రతిభయు గఫలమైయుండు అకు మిసెన్ బాస్కెను సంతోషమును జెప్పెను. ఇట్లు ఇంకను కొన్ని ప్రయత్నములు జేసి, యెడల భుజము మాట్లాడరలె ననుకొన్న అర్థముల విశయ్యుననినూడ ఆమె చెప్పెను.

నాకీ యనుభవము లైన పిదప, యింకను కొంత దెలిసి కొనగలయునని నాకునన్ను పుతమించుచుండెను. నాకుమాయనితో యింకను బాగా మాట్లాడరలెనని నాకుకోరిక యుండెను. మరుగటి వారము జైనివారాని ఆ తర్వాతయి కార్మికమునకు నేను వెళ్ళకలసియుండెను. నేను తిరిగి నరంబు మనము మొకటలో నేనచ్చి మరొక ముద్రకత్తెతో సంబంధము గలగజేయవలసిదగిన ముద్రకానిని కోరితిని. ఆమెవ్యాసా హలందు పొక్కతూనిక విచారణంపు కార్యదర్శియగు మిసెన్ మెకెంటీతో సంబంధము గదిరెను. ఆ సంభుములోని గదిలో నియమితకాలమునకు నేను మిసెన్ మెకెంటీ గారితో సమావేశమైతిని. ఆమె నరంబు 29 వ తేదీని సాయంత్రము 3.30 గంటలకు మిసెన్ కూరర్ అను ముద్రకాని కాలకు మంత్రకత్తెను కలపెననిని నిరూపించెను. నేనెవరో ఆమెకు తెలిపి మిసెన్ మెకెంటీ వేదలిపోయెను. అదినుభయ ఒక యెత్తుల మీది గాయకయంత్రమును రెండు కుర్చీలు నుండెను. అయంత్రము ప్రక్కను కుర్చీమీద నేను కూర్చుంటిని; మిసెన్ కూపరు నాకు కిడివైపున కూర్చుని నాకుచేయిని యెడమచేతిలో పట్టుకొనియుండెను. తలుపు బిగించబడినది. గదిచీకటి జేయబడినది. నాయెడమచేతితో ఆ గాయక యంత్రముపైని ద్రిప్తవారికి అది పొడుచుండెను. ముందు నోకపాకాయుండెను. కొంత నేనైనపిదప ఆమెకు మామూలుగ గనిపించు, ఒక భారతబాలిక "నా నా" యను నామెకు చెప్పెనని ఆమె చెప్పెను. అనాకా గుండ నోకచక్రని కంతయు వివరముచుండెను. మిసెన్ బాస్కెనుతో మాకున్నపుటిలె అనాకాకోరియు సంది నేక భాగముల తాకుచున్నట్లుండెను. దానిగుండ వివరము మాటలు వివరముగ జెప్పెనులు జుండెనుగాని, బానుగ వివరములేదు.

మృతసోదరునితో సంభాషణము

అంతట మరొక ఆత్మరచ్చి నాకొండ మాటాడినది. నన్ను అస్మా అనిపిలచెను. నాకాకంతయు బాగుగ వివరముచుండెను. అది నాసోదరుని ఆత్మ యని ఆబాలిక స్పష్టముగ జెప్పెను. అంతట నాకు వివరము కంతయును అది నా సోదరుని యాత్మ యని తెలిసికొనుటెట్లు అని నేనడిగితిని. 'మనమిద్దరమునుగలసి టాజని సంధర్మిచలేదా' యని అనాకుకొనకల్గెను. నేను అనేకచుండితో గలసి టాజికి వెళ్లితి నంటిని. అంతట నానాకు నాసోదరుడు యేబట్టుతో చచ్చిపోయినో చెప్పెను. ఇంకను ఇట్లు చెప్పెను: "నేను బహు కాలముగ చనిపోతిని. ఇప్పుడు నాకు చాలా ముఖముగ నున్నది." సంభాషణము ఇట్లే పూర్తి జరిగెను. నాసోదరుని యాత్మ యేదో సందేహము నిచ్చెదలనియు, అప్పుడు నాయంతట నేను వ్రాణగలనేమో చూడుమనియుకోరెను. ఇదివరకు ప్రయత్నించి విఫలత నొందితిని నేను జెప్పితిని. ఆసందేహమును వ్రాసికొనుటకు బలము నిశ్చయమని అయిన చెప్పెను. అంతట నానాకు యిట్లు వల్గెను. "మిమ్ముల కాకుటకు ఎంతయు సంతోషము. మన రంధ్రముల నందరను జూచితిని. మేమందరమును నుఖముగ నున్నాము." అంతట అయిన యిట్లు చెప్పెను. "ఈసమావేశముల కాలమున్న నా భార్యకు నా ప్రేమను వెలుపరగిడి" నాసోదరునిభార్య పిల్లలు మా యింట్లో నున్నారని మీకు తెలియదు. నా సోదరుని పేరేమో తెప్పమని ఆయాత్మ నడిగితిని. 'ఇంద్ర' అని అనేకసారులు వివరించెను. అంతట నానాకు 'హి శేంద్ర' అని చెప్పెను. ఇది సరిగాదు. 'శేంద్ర' అయాత్మ మరల గన్నులూడ గోరెను. అంతట నాభూతసందర్శనము ముగిసెను.

నాసోదరుడు చచ్చిపోయినట్లుగాని, యేకోగముతో చచ్చిపోయినట్లుగాని, మిసెన్ బాస్కెనుగారి, మిసెన్ కూపరుగారి, ఇండ్లందులో మరయివారిగాని జెలికాదు.

నేను భూతాత్మసంభాషణముకు వెళ్ళినపుడు మున్నేళ్ళ క్రిందనో చనిపోయిన నాసోదరుని గూర్చి అనుకొననైక లేదు. నావ్యాధియు అంతికాలముక్రింద గల్గిన దుఃఖముతో నిండి యుండుటచేత కాలాభ్యంతరే మరచిపోయినదగుము జ్ఞప్తిరాకెను. కాని అనాకు నాకుమాకునియాత్మ కాలెను.

నేనింకను మరొక భూతసందర్శనముల గాంచితిని. వానిని గూర్చి మాన్యుచు జెప్పెదను.

ఇట్లు, మీకున్నాడు

బి. యాజ్. బాను

కలకత్తా (అచ్యుత బహు పత్రిక)

నోటిసు

గోదావరిజిల్లా కాకినాడతాలూకా తాళ్లరేవుగ్రామం లోని పెద్దంప అనే నుమారు య 161 ల లంకభూమిని బందరు అంధ్రజాతీయకళాళావారున్న 1888 ఫనరీలగాయకున్న 1887 ఫనరీ ఆఖరునకు 5 సంవత్సరములకు ఆమరకపరయ నేర్పాటు చేయుచున్నాడు. గనుక కాళావతీసిగ నడలదినవారు 1923 సం॥రం జూన్ 10 తేదీలోగా సదరు కళాళాల కార్యదర్శిగారికి దరఖాస్తులు పంపగోరెనను. మా హెడ్డుఆకాంపెంటు ఛోగరాజు సదాశివసుబ్రహ్మణ్యంగారు ఈనెల 31 తేదీ లగా యారు కొద్దిరోజులు యీపనిమిత్తం ఆప్రాంతముల నుండెదరు. గనుక వీలకల్గినవారు దరఖాస్తులు వారికూడా ఇవ్వవచ్చును. వేమూరి రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, అంధ్రజాతీయకళాళాల, బందరు, కృష్ణాజిల్లా.

విధవ వివాహసాహాయక సభ లాహోరు

బెంగుళూరు, కాట్నబెనులోనున్న బచ్చామూలో నిరంతు కళాళాల సంఘమునకు గౌరవ కార్యదర్శిగాలైన మ. రా. రా. శ్రీ. ఇ. నుల్లుక్రిష్ణయ్యగారు విశిష్టపుల వివాహము నిమిత్తమై మద్రాసు రాజధానిలో పాటుపడి పనిచేయుటకు దయతో సంగీరించియున్నాడు. గాన సదరు రాజధానిలోయున్న సంఘసంస్కర్తలు, సదరుసమయమునందు యిద్దము గలవారు ఆరనితోలిసి ఈ కార్యమునకై తగు సహాయము చేసి ఆచటచ్చుట వ్రాచిలెను ఏర్పాటు చేయవలెను. శ్రోత్రనూచనలు, అభిప్రాయములు ఏనైన పున్నయెడల ఈదిగువ చేచాలు చేసినవారికి ఖుద్దిన వ్రాసిన మిక్కిలి సంతకముతో నందుకో నెదరు. ఈసభయొక్క వ్రాచిలెను, సన్వరాంచలను రాజధానిలో ప్రతివోటును, స్వజీవసంస్థానములలోగూడ ఏర్పాటు చేయవలెను. Lajpat Rai Sahni, Honorary Secretary, Vidhya Vivah Sabhak Sabha, Lahore.(Punjab)

జూబులు

కృష్ణాజిల్లా, ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ హిందూ స్కూల్ల మా శతజ్ఞ సమావేశము

కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలులో మన మా శతజ్ఞ కరవున ప్రాతినిధ్య మిప్పించునని కోరుటకును, మనకు ఇప్పుడు స్వగ్రాంటు లేట్లు వృద్ధిపరచమని తెలుపుకొనుటకును, ఈ నెల 27 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4.౩౦టలకు బెజవాడ వర్నరు పేటలోని అగ్రండ్ల శ్రీరామ దీనబంధుశ్రీకాళిపతు లగు మ॥రా॥శ్రీ. వేమూరు రాంజీరావు కంతులువారి ఆధిపత్య ముగింద సభ జరుపబడెను. కాన తరుల తప్పుక దనుచేయ కోరెదను.

కా. వేంకటరమణయ్య

పెక్రటరీ-బెజవాడ తాలూకా ఎ, ఎ, హి సలఘము

శ్రీ జగద్గురు శృంగేరి శంకరాచార్య స్వాములవాడు

వీరికి వ్యాధి పాత్రమే నాలుగవమూలైనది వీరి చికిత్సకు కాని ఉపచార విధానమును కాని ఏ ధమైక. ఏర్పాటులును ఇదివరకు చేయలేదు. ఇట్టి ప్రధానవిషయములో ఇంత తాట స్థ్యముగా ఉండుట కాలవై ధీరత్వమే గాని శక్తికాదు. మై నూరు రాజకీయవాదుల తక్షణమే సరియైన ఒక ఏర్పాటును చేయవలెను. ఈవత్తునుకుచేసిన శిష్యమండలి ఇప్పుడైన తనకర్తవ్యమును నిర్వహించునా?

శృంగేరి మహాజన సేవాక బెంగళూరు మహాసభలు మా డెఫెంసగావించి మైనూరు దివాన్ గారి సన్నిధిలో విన్నవించినారు. ఇంకనూ ఏ ఏర్పాటును చేయబడలేదు.

శృంగేరి ఆయుర్వేదసభ

శృంగేరి ఆయుర్వేదసభాస్థాయిమితివారు ఈక్రింది తీర్మానమును (16-5-28) చేసినారు.

మద్రాస్ దొంతము వారు ఆయుర్వేదసభాకలనమున కై ఏర్పచిన ఉస్మాక్ కమిటీవారు ఆయుర్వేద విమర్శనమును గంభీరముగా గావించి ద్రవ్యకృత్యమునకు సార్థకమైన నివేదికను వ్రాసినందున ఈసభవారు ఆభిసందమును తెలుపుచున్నారు. ఈకమిటీ కార్యదర్శులైన కెప్టను జి. శ్రీనివాసమూర్తి గారు బాక్సాత్మకై శివవిధానముతోపాటు ఆయుర్వేదమును కూడ లక్షణముగా ఉచిత వివరమును చక్కగా విశ్లేషించి వ్యాఖ్యమైన నివేదికను వ్రాయుట క్లుప్తముగా ఉన్నది గనుక వీరిని విశేషముగా ఆభినందించుచున్నాడు.

మద్రాస్ దొంతమువారు ఈనివేదికను సమగ్రముగా విమర్శించి కమిటీవారు సూచించిన అభిప్రాయముల సన్నిధిని అమలులోకి తేవలెని సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(సం) ఆనగుంక సుబ్రహ్మణ్య దీక్షితలు ఆధ్యక్షుడు

భారత ధర్మసంక్షేమ సభాప్రకటనము

ఇప్పటికి మాచే రి కరపత్రమును ప్రకటింపలే పత్రికా ఆపకటయొక్కయు విద్యార్థికుల యొక్కయు బాండ్లపంపిణి 6 వ కరపత్రముగ (బ) ధనువాసిక నివేదిక కొలదిదినములలో వెలువడును.

ఇంతటియండి వ్యాసరచయితలకు బహుమానము తీయడం చితిమి.

మన(వేద)రుతముయొక్క ప్రాచీన దాని యొక్క ప్రకృత పరిస్థితులు నేడు చేయవలసిన పనులను వివరించుట వెల్పుచు ఇక్కడికి క్రింద వ్రాయబడిన వ్యాసమొందు కావలెను. స్వదేశమునందును స్వభావయెడలను స్వపత్రము వైని పరమావరము కల మనోకయిలుదులకు దోడ్పడె (వా ర్థించుచున్నాము. వైలి అందరికును బోధపడునంతటి సులభముగ నుండవలెను. వ్యాసము రాయలవై జాన రెండుపాఠములు కావలెను. ఒకానెల 25 వ తేదీలోగా ముద్ర చేయవలెను. 3 వ వ్యాసములను బరిశీలించి అందు మే శుక్రవారమునదిగ భావించిన వ్యాసకర్తకు రెండువందలను జూలై 5 వ తేదీలోగా బహుమానముగ మనియార్డగు ద్వారా సమర్పించెదము. ఆకల దానిని కరపత్రమున ప్రకటింతుము. ముందుముందు మిగిలిన వ్యాసములకు నుదిత బహుమానము లాసగుకర్తవీ శీర్షాటుచేతుము. వానిని రామన్న పూర్ణిమమొదలు గడిపాడనుండి వెలువడు ఆమ్నాయ పత్రికలో ప్రకటింపబడెదము.

వేదాం శ్రీనివాసాచార్యులు,

కార్యదర్శి, భారతధర్మసంక్షేమ సభాకార్యదర్శి.

నంకూరు, తెన్నేరుపాడు, కృష్ణామండలము.

శ్రీ శృంగేరి శిష్యులగృహ విచారము

శ్రీ జగద్గురు మహాస్వాములవారికి వ్యాధి పాత్రమై నాలుగవమూలైనది. చికిత్సకుగాని ఉపచార విధానమునకు గాని ఎట్టి ఏర్పాటును చేయబడలేదు. శ్రీవారి వ్యాధివృద్ధిని కొందరు జెప్పదు శిష్యులగృహ ప్రయత్నము కావలెని జెప్ప చున్నారు. చుకొందరు శ్రీవారు ఇంక పూర్వ రూసున్నతే యగుటచే తగిన ఉపచార చికిత్సాధి విధానములను జరిపి విదప శిష్యులగృహ ప్రయత్నమును జేయవచ్చును అని చెప్పుచున్నారు. ఇప్పుడు కొన్ని కారణములచే ఈ ప్రయత్నము నిజమనియు కొన్ని కారణములచే నిజముకాదనియు బోధపడుచున్నది.

ఉన్నాదవ్యాధి కొన్ని మాసములు గడచిన అసంతరము కొందరికి కడప పూర్వమువలె వానసతిగా స్వహ కృత్యములను జరుపుకొనుట అనుభవ సిద్ధముగానున్నది శ్రీవారు స్వబుద్ధితే శిష్యులగృహమును గావించినవర్తకు ఆక్షేపించరు శ్రీవారిని ఉపేక్షి చి ఈ ప్రయత్నమును గావించుట గురు ద్రోహము.

శృంగేరిశిష్యులలో 400-500 సంవత్సరముల నుండి రూ ఆధునలే పీతాభిషేకులగుచున్నారు. ఇప్పుడు ఆధునలే యెదురు కావలెనను ప్రశ్న ప్రబలముగా నున్నది. చికిత్సలను నుండి వచ్చినసాంప్రదాయాచార పద్ధతులను నడవినచో (ప్రావృణ వర్ణాంగరత కాఖలలో మావారుకాలెక మా వారు కావలెని అని గొప్పకలవరము కలుగవచ్చును. మరియు బ్రహ్మచారులనే ఎదురు నియమించవలె కృపాస్థులనే నియమించ గూడదను తర్కముగూడ పెరుగవచ్చును.

ఇక్కలములో ఇట్టి వాద వివాదమునకు అవకాశము కుడదు. మనము పూర్వసంప్రదాయాచార పద్ధతులను వదలుట శ్రేయస్కరము కాదు.

ఇట్టి సందర్భమునచ్చిచో వాద వివాదా వసరమును కల్పించక చిరకాలమునుంచి వచ్చుచున్న పిత సాంప్రదాయము నెరింగి లెగి విర్యామును మన శ్రీమన్మహారాజువారు చేయు దురని మా నమ్మము.

విద్వాన్. కె. శేషరామి, ఆయుర్వేద రత్నం, శృంగేరి.

శ్రీ రామకృష్ణాశ్రమము-చేబోలు

మాత్రమ గురుకుల విద్యాలయమునకు సంవత్సరముదా రూపకముగా సహాయము చేసేయున్న యీక్రిందివారలకు మా స్వాగతపూర్వక వందనము లిప్పించుచున్నాము

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes names like శ్రీయుతులు-జి. శేషగిరిరావుగారు, శిష్టా వెంకటేశ్వర్లుగారు, పాటిబండపిచ్చయ్యగారు, మానుగుంటకామేశ్వరగారు, కాటపాటి పట్టాభిరామయ్యగారు, నూకా వెంకటకృష్ణముగారు, జి కొండారామయ్యగారు, గర్లపూడి సీతారామయ్యగారు, నూనె రంగారామయ్యగారి కంపెనీ, గొల్లపూడి పుల్లయ్యగారు, నూర్తికేవల చల్లయ్యగారు, జమ్మలమడుక పూర్ణానందముగారు, గొల్ల కాగయ్య కంపెనీ గారు, శేరిళ్ల వెంకటకృష్ణయ్యగారు, కల్లంకాస్త్రీలుగారు, మద్దిభిషాలుగారు, బమ్మ శ్రీరాములు ఆంధ్ర సకలవారు, ఆమరా బసవయ్య కంపెనీవారు, మాపుగుంట మానుమంతరావుగారు, మట్టుపల్లి వెంకటరత్నముగారు, నూర్తికేవల వీరయ్యగారు, శ్రీపాద రామయ్యగారు, యల్. కుమారస్వామిగారు, చందాజీ కువాణింపిసీవారు, మిలికంపెనీవారు, శేనకల్లి జగన్నాథముగారు, సకలా ముత్తముగారు, శేర్ల కృష్ణయ్యగారు, గాంధీ సస్త్రిలయమువారు, మల్లె వాగ్గేర్లరావుగారు, యల్. రంగయ్యగారు

గొల్లపూడి లక్ష్మీనరసింహారావు, కార్యదర్శి.

ముతరాచకులము

ప్రస్తుతము ముతరాచ (ముతరాసి) యని కృతకమునకు బహువారు పొందవుల వంశమునకు జెందినవారనియు తమ రాజ్యములు శత్రువుల కళమగుటచే ఆత్మగౌరవమును గాపాడుకొనుటకై ఆరణ్యములపాలులు వాగిరితను గోలుపోయి మోటువారగుట సంభవించిన దనియు తెలియుచున్నది. ఇందుకు తార్కాణముగా ముత్తరాచశబ్దము "ముత్త రాచ" తద్వర్గమనియు ముత్త యనగా వదలబడిన రాజ-రాజ్యము గల వారని యు నూచింపబడినది.

రాజస్థాననుండిలి చందావతులు చంద్రవంశజులు గావుననే చందావతు లయినందు వీరు ముతరాచవార లనియు ప్రతీతి గలదట.

ఇప్పుడు వాడుకలోనన్న ముదిరాజ శబ్దమునకు ముతరాచ, ముత్తరాచ శబ్దములతో నెట్టి సంబంధముగలదో విచారించి వీనిలో శేషబ్రహ్మవాడుట యుచిమో తెలిసికొన దగినదై యు న్నది.

ముతరాచ జనులయొక్క పూర్వచరిత్రకు సంబంధించిన చరిత్రాంశములుగాని పారాజిక గాథలుగాని, వారి పూర్వపు యాన్నాశిక్తియును నూచించునట్టి చరియే యితరాంశములుగాని పత్రికా పాఠకమహాశయులను, పత్రికాధిపతులను, ప్రస్తుత మత్యంత దీనాశస్త్ర యందున్న తమ తెగవారి మేలుకొలిపి వారి యభిప్రదికై పాటుపడ నుద్దేశించిన నీ ముదిరాజ సభవారికి దెలుప ప్రార్థితులు.

కొలదికాలము క్రిందట ముతరాచ జనులు స్వకులాభివృద్ధికై చెన్నపురి రాజధానియందెరటనో "ముత్తరాజ కాన్సర ధి" జరిపిని తెలియగచ్చిది అట్టి మహాసభ ఎచ్చట జరిగెదయి దాని కధ్యక్షులైననదియు తెలియక త్రొవ్వలూడుచు ప్రత్యేకముగా కొందరికి వ్రాసినలేఖలు నిరర్థకములగుటచే పత్రికాముఖమున ప్రకటింపి వైసభా వివరము తెలిసికొనవలెన్ను కుతూహలము గలిగియున్న మాకు మీ యమూల్యమైన త్పత్రిక యం దీ లేఖకు రావొనంగి తామియున్వయమునందు దోడ్పడెదనని నమ్ముచున్నాను.

వై విషయములకు సంబంధించిన వివరములు పత్రికాముఖమునగాని ప్రత్యేకముగా మాకు వ్రాసిగాని తెలిపి మమ్ము కృజ్ఞులుగా జేయుదురు గాక! ముదిరాజ విద్యార్థిగత ఆంధ్ర రాచపల్లి కేశవముదిరా రూక ఆలియాబాధపర్యాజ, జ, కృష్ణ స్వామిముదిరాజ కక్షిణ హైదరాబాద్ కార్యదర్శులు

ముట్లూరు గ్రామము: గయా కార్యక్రమము

తదిదినమున (21-5-28) ముట్లూరు గ్రామమునకు ౧. గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు ౨. శిష్టా లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు 3 కన్నెగంటి నూర్తివారాణ చంద్రిగారు ౪. అంకయ్యం శివయ్య గారు 5. వచ్చే సి రి మాగ్రామ వాసు బందరము కడేకర్తక చతుష్టయమును గౌరించి యీక్రింద పేర్కొన బడినవారు కృష్ణంధ సేవకులుగ కరిరి: ౧. షోకుమారి వెంకట్రాయుడు ౨. జొల్లలూడ శ్రీ మమూర్తిగారు 3. ప్రభుకృష్ణమూర్తి ౪. పల్లాడిసీతా గామాంజనేయులు 5. చిద్రేళ్ల వెంకటసుబ్బయ్య. పరబడి రి క్రింద బొందుపరచిన వామములు గలవారు

శ్రీ తిలక్ స్వామిగారికి చందా లాసంగి:

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes names like ౧. పోతుకూచి వెట్రాయుడు, ౨. ముట్లూరు కమ్మచూపాజుసంఘముతో పున వాగ్దానము, ౩. జొల్లలూడ శ్రీరామమూర్తి, ౪. కేశవకుడు, 5. పులికొండ ఆక్కయ్య, ౬. పులికొండ పుల్లయ్య, ౭. జొల్లలూడ సూర్యకారాయణ, ౮. ప్రబల కృష్ణమూర్తి, ౯. మల్లాది సీతారామాంజనేయులు, ౧౦. చిద్రేళ్ల వెంకటసుబ్బయ్య, ౧౧. పులికొండ కోటిరత్నం

ఈరీతిగ వాగ్దానము లాసర్పిరింపదరు శ్రీవారి సముఖమున సమర్పించిరి. గ్రామ సంఘస్థాపన వెంకటేశ్వరస్వామిగారి వేంకట్రాయుడుగా కృష్ణమొగును ప్రభు కృష్ణమూర్తి గారు కార్యదర్శిగను ఎమ్మకొనబడిరి. మల్లాది సీతారామాంజనేయులు ముట్లూరు, గుంటూరుజిల్లా.